

S T A D I A

HELSINGIN AMMATTIKORKEAKOULU

“Tää on just mun juttu”

-Yhteisöllinen päivä Maunulassa

Sosiaalialan koulutusohjelma,
sosionomi
Opinnäytetyö
31.10.2006

Heini Mattila
Heidi Multamäki
Pilvi Peltola

Koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto	
Sosiaalialan koulutusohjelma		Sosionomi (AMK)	
Tekijä/Tekijät			
Heini Mattila, Heidi Multamäki, Pilvi Peltola			
Työn nimi			
"Tää on just mun juttu" - Yhteisöllinen päivä Maunulassa			
Työn laji	Aika	Sivumäärä	
Opinnäytetyö	Syky 2006	36+ 4 liitettä	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyönämme toteutimme yhteisöllisen päivän Helsingissä, Maunulan alueella, yhteistyössä alueen paikallisten toimijoiden verkoston, Maunulatiimin, sekä Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen kehitysvammaisten nuorten kanssa. Toimimme osana Yhdessä- hanketta, joka on vuonna 2005 käynnistynyt kehittämisprojekti. Hankkeen tavoitteena on luoda inklusiivinen toimintamalli Maunulan alueelle.</p> <p>Tavoitteenamme on rakentaa pysyvä toiminnallinen yhteistyön muoto Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen ja Maunulan muiden toimijoiden välille sekä vakiinnuttaa alueelle yhteisöllisyyttä tukeva pysyvä inklusiivinen foorumi. Lisäksi haluamme osallistaa Haavikon opiskelijat tasavertaisina toimijoina yhteisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.</p> <p>Tavoitteisiin pyrkiessämme käytimme luovaan toimintaan perustuvia työmenetelmiä. Toiminnallamme loimme edellytykset alueen yhteisöllisyyden kehittymiselle sekä puitteet erilaisten ihmisten kohtaamiselle. Sosiaalipedagogisista lähtökohdista tarkastellessa keskeisimpinä esiin nousivat: inklusio, yhteisöllisyys, osallistuminen ja osallisuus, voimaantuminen sekä innostaminen.</p> <p>Opinnäytetyöprosessimme koostui yhteistyöstä Maunulatiimin kanssa, tapahtuman mainonnan ja tiedotuksen organisoinnista sekä oman toimintapisteen suunnittelusta ja toteutuksesta yhteistyössä Haavikon opiskelijoiden kanssa. Opinnäytetyömme huipentui toukokuussa Haavikon opiskelijoita osallistavaan viidakkoseikkailuun Leikkipuisto Maunulassa.</p> <p>Haavikon opiskelijat osallistuivat aktiivisina ja tasavertaisina toimijoina viidakkoseikkailun toteutukseen. Tapahtuma kokonaisuudessaan onnistui kiitettävästi luoden pohjan yhteisöllisen toiminnan järjestämiselle jatkossakin. Kehitysvammaisten nuorten esimerkillinen työskentely yhteisen toiminnan hyväksi vahvisti alueen inklusiivisemmän asenneympäristön kehittymistä.</p>			
Avainsanat			
kehitysvammaisuus, inklusiivisuus, yhteisöllisyys, viidakkoseikkailu			

Degree Programme in Social Services		Degree Bachelor of Social Services	
Author/Authors Heini Mattila, Heidi Multamäki, Pilvi Peltola			
Title "This Is Just Great" - Spending a Day Together in Maunula Area			
Type of Work Final Project	Date Autumn 2006	Pages 36 + 4 appendices	
<p>ABSTRACT</p> <p>Our study was carried out in Maunula area in Helsinki in cooperation with a local group of people, Team Maunula, and disabled students of the Learning Center of Haavikko. Our study was part of a project called: Together - Young people's Inclusive Activity in Maunula Area. The aim of this project is to create an operational model of inclusion in Maunula. It was started in 2005. Our role was to organize the advertising and the publicity of the happening as well as to create our own action together with the students of Haavikko. Our project reached its peak in the playground of Maunula in form of jungle adventure , which was directed to children. The purpose of our study was to involve young people with disabilities in activities in their community. Our goal was to create a more inclusive attitude environment in Maunula area. The aim of the project Together is to make this happening an annual event in Maunula area. We used creative working methods in order to achieve our goals. We made it possible for different people to encounter and communicate with each other. The theory of our study was based on social pedagogy. The most central concepts were inclusion, communal coherence, participation, empowerment and animation. It can be stated on the basis of our study that the students of Haavikko took an active and equal role in the implementation of jungle adventure. These youngsters with disabilities showed their abilities to work together during the action of jungle adventure. Cooperation developed a more inclusive attitude environment in Maunula area.</p>			
Keywords people with disabilities, inclusion, communal coherence , jungle adventure			

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TOIMINNALLISUUDEN KAUTTA TAVOITTEISIIN	2
2.1 Opinnäytetyön tehtävän määrittely	2
2.2 Toiminnallinen opinnäytetyö	3
3 INNOSTAMISEN KEINON KOHTI INKLUSIIVISEMPAA ASENNEYMPÄRISTÖÄ	4
3.1 Inklusio	4
3.2 Yhteisöllisyys	5
3.3 Voimaantuminen	6
3.4 Innostaminen	7
4 MONIMUOTOINEN MAUNULA	9
4.1 Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus	9
4.1.1 Kehitysvammaisuus	10
4.2 Yhdessä -hanke	11
5 MATKA KOHTI YHTEISÖLLISYYTTÄ	12
5.1 Mukaan Maunulatiimiin	12
5.2 Ajatus viidakkoseikkailusta syntyy	14
5.3 Luovuuden lähteillä Haavikossa	15
5.4 Seikkailu rakentuu Leikkipuisto Maunulaan	17
5.4.1 Viidakkoseikkailu	18
5.5 Seikkailun tiimellyksessä	19
5.5.1 Pelasta elefanti	20
5.5.2 Yhteistyötä ja arvoituksia	21
5.5.3 Katso kuinka käärme tanssii	22
5.5.4 Kädenjäljet kalliossa	24
5.5.5 Perhosen kuva poskella	25
5.6 Yhteisöllisen Monikulttuurisuuspäivän kokonaisuus	26
6 ARVIOINTI	26
6.1 Onnistuminen yhteistyöverkoston luomisessa	27
6.2 Viidakkoseikkailun onnistuminen	28
6.3 Mielipidekysely Haavikossa	32
7 POHDINTA	33
LÄHTEET	35
LIITTEET 1-4	

1 JOHDANTO

Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus on kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattu valmentava yksikkö, joka sijaitsee Helsingin Maunulassa. Maunulan alueella toimii aktiivisesti eri toimijoiden ja asukkaiden muodostamia verkostoja, mutta Haavikon näkyvyys ja kehitysvammaisten nuorten osallistuminen yhteisölliseen toimintaan on ollut vähäistä. Haavikon ja alueen muiden toimijoiden välille ei ole muodostunut keskinäistä vuorovaikutusta, ja oletettavasti asenteet alueella opiskelevia kehitysvammaisia kohtaan ovat jääneet varovaiselle sekä pinnalliselle tasolle. Keskinäiselle kohtaamiselle ei ole löytynyt sopivaa, vuorovaikutusta tukevaa foorumia.

Toteutimme toiminnallisen opinnäytetyömme Yhdessä -hankkeen yhteydessä. Hankkeen tarkoituksena on luoda inklusiivinen toimintamalli Maunulan alueelle. Vastasimme hankkeesta lähteviin toiveisiin toteuttamalla yhteistyössä Haavikon opiskelijoiden sekä alueella toimivan paikallisten toimijoiden muodostaman verkoston kanssa yhteisöllisyyttä sekä inklusiota vahvistavan tapahtuman Leikkipuisto Maunulassa.

Hyödynnämme opinnäytetyössämme sosiaalipedagogisista työmenetelmistä nousevia luovia ja toiminnallisia menetelmiä sekä korostamme inklusiivisuutta ja sen osana osallistumista, yhteisöllisyyttä, voimaantumista sekä innostamista toimintamme kannalta merkittävänä. Eettisyys toimii lähtökohtana koko toimintamme suunnittelussa ja käytännön toteutuksessa sekä toiminnan järjestäjän roolin sisäistämisessä.

Tavoitteenamme on rakentaa pysyvä toiminnallinen yhteistyön muoto Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen ja Maunulan muiden toimijoiden välille sekä vakiinnuttaa alueelle yhteisöllisyyttä tukeva pysyvä inklusiivinen foorumi toimintapäivän muodossa. Lisäksi haluamme osallistaa Haavikon opiskelijat tasavertaisina toimijoina yhteisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Liityimme mukaan Yhdessä -hankkeeseen, koska halusimme toteuttaa opinnäytetyömme kehitysvammaisten nuorten parissa ja koimme hankkeen yhteiskunnallisesti merkittäväksi. Tulevina sosionomeina työskentelemme inklusiivisissa työympäristöissä ja opinnäytetyömme toiminta tarjoaa meille mahdollisuuden perehtyä inklusiivisemmän asenneympäristön luomiseen käytännössä.

2 TOIMINNALLISUUDEN KAUTTA TAVOITTEISIIN

Tavoitteenamme on rakentaa pysyvä toiminnallinen yhteistyön muoto Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen ja Maunulan muiden toimijoiden välille sekä vakiinnuttaa alueelle yhteisöllisyyttä tukeva pysyvä inklusiivinen foorumi toimintapäivän muodossa. Haluamme osallistaa Haavikon opiskelijat tasavertaisina toimijoina yhteisen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Toimintamme tavoitteiden toteutumisen ehtona on ylläpitää tasa-arvoista, kannustavaa sekä turvallista ilmapiiriä toimiessamme Haavikon opiskelijoiden kanssa. Työmme kannalta merkityksellistä on oikeanlainen asennoituminen kokonaisuuteen. Positiivinen asenne, rohkeus, luovuus ja suvaitsevaisuus sekä omat toiveemme ja odotuksemme heijastuvat kaikessa käyttäytymisessämme ja yhteistyössä Haavikon opiskelijoiden kanssa. Innostava asenne säätelee ryhmän toimintaa ja keskinäistä vuorovaikutusta ja vaikuttaa ryhmän jäsenten motivoitumiseen. (Kurki 2000:83.) Eettiseltä kannalta tarkasteltuna Haavikon opiskelijoiden ihmisarvon sekä yksilöllisyyden kunnioittaminen toimii ensisijaisena lähtökohdana yhteistyössämme ja toiminnassamme. (Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet 2005:5-6)

2.1 Opinnäytetyön tehtävän määrittely

Tehtävänäme on löytää sopiva yhteistyökumppani tai valmis foorumi, joka on valmis inklusiiviseen yhteistoimintaan Haavikon opetusyksikön ja sen opiskelijoiden kanssa Maunulan alueella. Etsiessämme sopivaa yhteistyökumppania tai verkostoa yhteisöllisen toimintapäivän järjestämiseen otamme selvää Maunulan eri toimijoista ja jo olemassa olevista paikallisten asukas-, yhdistys- tai harrastustoiminnan muodossa tapahtuvista yhteisöllisistä aktiviteeteista. Tutustumme myös Maunulan alueeseen ja selvitämme millaisia resursseja meidän on mahdollista hyödyntää ympäristön puolesta toimintaa suunnitellessamme.

Otamme yhteyttä Haavikkoon ja tutustuaksemme opiskelijoihin, ohjaajiin ja opetusyksikön toimintaan. Selvitämme Haavikon opetusyksikön henkilökunnalta nousevia toiveita ja ajatuksia Haavikon opiskelijoiden kanssa järjestettävästä toiminnasta. Tutustumme Haavikon arkeen ja pyrimme laatimaan kaikkien osapuolien kannalta mielekkään ja joustavan suunnitelman toimintapäivästä ja siihen liittyvästä toiminnasta Haavi-

kon opiskelijoiden kanssa. Sopivan foorumin löytyessä tehtävänä on rakentaa toimintapäivästä keväinen perinne, joka on osa niin Haavikon opiskelijoiden kuin paikallisten toimijoidenkin yhteistä arkea.

2.2 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallisuus opinnäytetyössämme on varsin kiehtova elementti, sillä sen avulla saamme välineet teorian ja käytännön yhdistämiseen. Pyrittäessä luomaan mahdollisuus yhteisöllisyyden lisääntymiselle Maunulan alueella, vastaa toiminnallinen opinnäytetyö sekä teoreettisiin että käytännöllisiin tarpeisiin, sillä yhteiset kokemukset ja yhdessä toimiminen herättävät usein tietoisuutta ja keskustelua aiemmin vieraista asioista. Tietoisuus nousee juuri käytännön arjesta ja uusista kokemuksista. Toiminnallinen tiedonkäsitys on tärkeää erityisesti sosiaalialalla, missä taidot, sovellettavuus ja käytäntö ovat keskeisessä asemassa. (Vilka, Airaksinen 2003:5–8.)

Toiminnallinen opinnäytetyö tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan järjestämistä, opastamista tai ohjeistamista. Se voi olla myös, kuten meidän tapauksessamme, toimintapäivän tai tapahtuman toteuttaminen toiminnallisilla keinoin. Ennen kaikkea se on vaihtoehto perinteiselle tutkimukselliselle opinnäytetyölle. Olennaista on, että työssä yhdistyvät raportointi sekä toiminnan toteutus teoreettisesti perusteltuna. (Vilka ym. 2003:9–11.)

Opinnäytetyössämme korostuu toiminnallisten menetelmien käyttö yksilön voimavarojen kehittäjänä. Lisäksi toivomme yhteisössä toimimisen edistävän alueen asukkaiden osallisuutta ja osallistumista. Sosiaalipedagogisessa työssä suositaan luovaan toimintaan perustuvia työmenetelmiä. Tavoitteena on sopeuttaa ihmisiä yhteiskuntaan ja yhteisöön suunnitelmallisen ja hallitun toiminnan avulla. Sosiaalipedagogisen työn keskeisiä arvoja ovat myös meidän toiminnassamme toteutuvat; tasa-arvo, vapaus ja itsemääräämisoikeus. (Hämäläinen 1999: 67; Mönkkönen, Nurro, Väisänen 2000: 10.)

3 INNOSTAMISEN KEINOIN KOHTI INKLUSIIVISEMPAA ASENNEYMPÄRISTÖÄ

Pohjaamme työmme sosiaalipedagogisesta viitekehyksestä toimintamme kannalta keskeisiin osa-alueisiin. Merkittävään rooliin nostamme sosiaalipedagogisen lähestymistavan. Erityisesti korostamme inklusiota ja osallistamista, yhteisöllisyyttä, voimaantumista sekä innostamista.

Haluamme yhteistyön kautta osoittaa kehitysvammaisille nuorille, että he ovat kykeneviä, osaavia ja oikeutettuja osallistumaan yhteisölliseen toimintaan. Pyrkimyksenämme on, että osallistuminen yhteisölliseen toimintapäivään toimii opettavaisena sekä rohkaisevana kokemuksena Haavikon opiskelijoille sekä ohjaajille tulevaisuudessakin.

Opinnäytetyössämme sopeutamme sosiaalista ja fyysistä ympäristöä kohtaamaan vammaisuutta sekä erilaisuutta yhteisön jäsenille luonnollisessa sekä turvallisessa kontekstissa, omalla maaperällään, Maunulassa. Vammaisuus on pitkälti sosiaalisten olosuhteiden sekä ilmiöiden luoma käsite. Nyky-yhteiskunta nähdään toimivien, itsenäisten yksilöiden valtakuntana, jossa ei ole sijaa heikkouksille. (Ladonlahti, Naukkarinen, Vehmas 1998: 90–92.)

3.1 Inklusio

Inklusio on toimintatapa ja filosofinen lähestymistapa, joka vastustaa syrjintää käytännön sekä periaatteen tasolla. Siinä korostuu yhteisyyden sekä osallisuuden kokeminen (Murto, Naukkarinen, Saloviita 2001:44.) Inklusion tavoitteina voitaisiin pitää ihmisoikeuksien edistämistä, sosiaalista oikeudenmukaisuutta sekä tasa-arvoa. Se ilmenee pyrkimyksenä edistää myönteisiä ajatuksia sekä sosiaalista kanssakäymistä. Ihanteellisessa tapauksessa yhteisön taidot ja kyvyt kehittyvät inklusio-ajattelun myötä niin, että yhteisön jäsenet kasvavat yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi. Ennen kaikkea inklusio on muutosprosessi; se ei tapahdu hetkessä eikä toteudu vain määräyksiä ja suunnitelmia laatimalla. Inklusio vaatii suurempia muutoksia yhteiskunnallisella tasolla. Toteutumisen edellytyksenä on verkostoituminen sekä moniammatillinen yhteistyö. Inklusiivisen toimintamallin kehittämiseen lähtevien on valmistauduttava kohtaamaan itsensä sekä omat ajatuksensa. Lisäksi heidän on osattava suhtautua kriittisesti omaan toimintaansa ja annettava muutokselle aikaa. (Murto ym. 2001: 17- 19, 28.)

Inklusion toteutuminen on esteiden purkautumista, tasavertaisten mahdollisuuksien tarjoamista kaikille poikkeavuudesta huolimatta. Inklusio voidaan nähdä tietoisena pyrkimyksenä, toimintana ja suunnitteluna kohti tasa- arvoa sekä sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Syrjäytymisvaarassa olevat yksilöt halutaan mukaan yhteiskunnan toimintaan, ja heidän oikeuksiensa puolesta ollaan valmiita taistelemaan. Inklusio on muutosta kohti kaikille yhteistä yhteiskuntaa. (Murto 1999:14–16.)

Opinnäytetyössämme näemme inklusion oikeutena kasvaa ja kokea yhdessä sekä oikeutena olla mukana erilaisuudesta huolimatta. Tavoitteenamme on kehittää keskinäistä myönteisyyttä sekä tehdä erilaisuuden kohtaamisesta mahdollisimman luontevaa. Inklusion perusajatus sisältää myös yksilön oikeuden toimia omassa lähiympäristössään. Ajatus tuli tunnetuksi UNESCO:n Salamanca -julistuksessa, jonka myös Suomi on allekirjoittanut yhdeksänkymmenen kahden muun valtion kanssa. (The Salamanca Statement and framework for action on Special Needs Education 1994.)

Osallistuminen liittyy kiinteästi inklusio- käsitteeseen. Sitä voidaan tarkastella useista eri näkökulmista kuten ” kuulua mukaan ”, ” ottaa mukaan ”, ”mennä mukaan ”. Se voi tarkoittaa myös mahdollisuutta olla osallistumatta. (Murto ym. 2001:20.) Yksinkertaistettuna osallistumisella tarkoitetaan mukana olemista. Toimintapäivää toteutettaessa annamme jokaiselle Haavikon opiskelijalle mahdollisuuden osallistua kykyjensä mukaan. Pidämme tärkeänä myös opiskelijoiden valinnanvapautta osallistumisensa suhteen. Suunnittelemme vaihtoehtoisia toimintamuotoja, joista jokainen saa valita itselleen mieluisimman sekä omia intressejään tukevan toiminnan. Osallistuminen nähdään moniulotteisena ja dynaamisena prosessina, joka usein ilmenee toimintana johon osallistuja osallistuu omalla panoksellaan ja josta hän hyötyy jollakin tavoin (Murto ym. 2001: 20). Osallisuus on tärkeä osa elämänhallintaa, ja ilman sitä yhteiskunnallinen subjektiivisuus ei voi kehittyä. Osallisuus koskee yksilön ja yhteiskunnan välistä suhdetta, sillä viitataan mahdollisuuteen kiinnittyä elämänkaaren eri vaiheissa elämänhallinnan kannalta merkittävyyksiin yhteiskunnan instituutioihin. (Hämäläinen 1999: LIITE1.)

3.2 Yhteisöllisyys

Erilaisiin yhteisöihin kuulumisella katsotaan sosiaalipedagogiikassa olevan yksilön itseenäisyyttä sekä identiteetin muodostusta tukeva voima. Vuorovaikutussuhteet toisten ihmisten ja yhteisöjen kanssa auttavat ihmistä rakentamaan omaa identiteettiään; yksi-

lön käsitys itsestään muotoutuu pitkälti suhteessa muihin ihmisiin. (Hämäläinen 1999: 63–70.) Opinnäytetyössämme yhteisöllisyys ilmenee pyrkimyksenä rakentaa luonnollisia vuorovaikutustilanteita Haavikon opiskelijoiden sekä eri-ikäisten maunulalaisten välille.

Sosiaalipedagogisen ajattelumallin mukaan yhteisöllisyyden vahvistaminen tapahtuu yhteisön jäsenten vuorovaikutuksen ja konkreettisen toiminnan kautta, jossa keinoina korostuvat yhteistoiminnallisuus sekä luovuus (Hämäläinen 1995:69–73). Tavoitteenamme on, että suunnittelemamme toiminta mahdollistaa Haavikon opiskelijoiden sekä alueen asukkaiden välisen ajoittaisen keskustelun luoden heille mahdollisuuden muodostaa yhteenkuuluvuuden kokemus yhteisen toiminnan kautta. Alueellinen yhteisöllisyyden kokeminen syntyykin usein juuri lähiön tai kaupunginosan sisällä. Pelkkä asuminen tietyllä alueella ei kuitenkaan saa yhteisöllisyyden kokemusta syntymään. Yksilöllä pitää löytyä motivaatioita sitoutua yhteiseen toimintaan ja hänen yksilöllisten tarpeidensa tulee vastata yhteisön tavoitteita. (Tapaninen 2002:72–73.) Opinnäytetyössämme haluammekin korostaa juuri Haavikon opiskelijoiden yhteisöllisyyden edistämistä omassa yhteisössään ja välittömässä toimintaympäristössään, Maunulan alueella.

Aidon yhteisöllisyyden syntyminen vaatii ihmisiä, jotka jakavat yhteisiä tavoitteita. Heiltä vaaditaan aitoa sitoutumista yhteiseen toimintaan, mikä lähtee yhteisistä intresseistä ja tarpeista vaikuttaa omaan ympäristöön ja yhteiskuntaan. Aidon yhteisön syntymistä tai yhteisöllisyyden kehittymistä ei voi pakottaa. Yhteisön jäsenten on löydettävä aito yhteisöllinen suhde yhteisen toiminnan sekä tavoitteiden kautta. (Kurki 2000: 129–132) Yhteisöllisyyden syntyminen edellyttää muun muassa yhteisiä kokemuksia, me-henkeä, yhteisiä arvoja sekä normeja. Yhteisön jäsenten välillä viestinnän tulee olla avointa ja rakentavaa sekä toimijoiden välillä tulee vallita keskinäinen luottamus ja oikeudenmukaisuus. Alueellisen kehittämisen yhteydessä eri toimijat tekevät yhteistyötä, jonka tavoitteena on luoda alueella yhteisiä foorumeita. Toiminnan tavoitteena on myös jakaa tietoa, tukea verkostoja ja nostaa esiin asukkaiden mielipiteet sekä asiantuntijuus koskien omaa asuinalueettaan. (Tapaninen 2002: 194–195.)

3.3 Voimaantuminen

Voimaantumisella tarkoitetaan yksilön inhimillisen toimintakyvyn vahvistumista, potentiaalain ja mahdollisuuksien käyttöönottoa. Se on yksilöstä itsestä lähtevä prosessi,

joka perustuu omaan haluun, luottamukseen sekä omien päämäärien asettamiseen. Toiset ihmiset sekä sosiaaliset rakenteet ovat keskeisessä asemassa sisäisen elämänhallinnan tunteen syntymisessä, ja siksi se kasvaa pääasiassa sosiaalisessa kanssakäymisessä. (Murto ym. 2001:49.)

Yhteisöjen sosiaaliset rakenteet, olosuhteet tai toiset yksilöt voivat estää joitakin ihmisiä tai ryhmiä tuntemasta työtään tai itseään arvokkaaksi. Yksilöillä on luontainen tarve tuntea itsensä arvokkaaksi ja vähäiselläkin tämän tunteen lisäämisellä voidaan luoda energiaa uuden oppimiseen kasvuun. Usko omiin mahdollisuuksiin ja itseen pohjautuu suurelta osin sosiaalisiin suhteisiin. Voimaantuminen on henkilökohtainen prosessi, mutta siihen vaikuttavat toiset ihmiset, sosiaaliset rakenteet sekä olosuhteet. (Siitonen 1999: 117–118.) Haluamme toiminnallamme mahdollistaa erilaisista taustoista tulevien yksilöiden tutustumisen ja laajentaa heidän omaa ymmärrystään sekä hyväksyntäänsä erilaisuutta kohtaan.

Vapaudella on erittäin suuri rooli sisäisen voiman tunteen rakentumisessa. Hyväksyväsä, turvallisessa ja kunnioittavassa ilmapiirissä, jossa yksilö saa tehdä vapaasti ja itsenäisesti omat ratkaisunsa, syntyy usein myönteisiä kokemuksia. (Siitonen 1999:124–125). Opinnäytetyömme toimintaa toteuttaessamme mahdollistamme sisäistä voimaantumista edesauttavan kontekstin, jossa yksilö kokee omien voimavarojensa vapautumisen tunnetta. Voimaantuminen on mahdollista vain miellyttävässä ja hyväksyvässä toimintaympäristössä. Ketään ei voi voimaannuttaa, mutta edellytykset voimaantumiseen on mahdollista luoda. (Siitonen 1999:144.) Järjestämäämme toimintaan osallistuminen perustuu täysin vapaaehtoisuuteen, jolla pyrimme yksilön sisäiseen voimaantumiseen.

Hyväksyntä ja tervetulleeksi kokeminen ovat välillisesti yhteydessä positiivisen latauksen ja voimavarojen vapautumiseen. Tervetulleeksi kokemisella on huomattava rooli yrittämisen halun ja voimavarojen kasvamisessa. Luonteva hyväksyntä sekä ystävällinen ja kannustava suhtautuminen yhteisön sisällä ovat keino luoda voimaannuttava konteksti. (Siitonen 1999:144–145.)

3.4 Innostaminen

Tarkastelemme opinnäytetyömme kokonaisuutta suhteessa innostamiseen. Koemme innostamisen näkökulman merkittävänä työhömmme nähden jo senkin vuoksi, että se on määritelty ammatilliseksi toiminnan välineeksi, jonka taustalla vaikuttaa sosiaalipeda-

goginen tiedeperusta. Lisäksi opinnäytetyömme käytäntö nivoutuu kiinteästi innostamisen teoriaan, jonka mukaan innostaminen on tapa lisätä ihmisten välistä vuorovaikutusta sekä mahdollistaa sellaisia tilanteita, joihin osallistumalla ihmiset saavuttavat aktiivisen roolin yhteisöissään. Innostamisen toimintamuodoista juuri sosiaaliset aktiviteetit luovat mahdollisuuden ihmisten kohtaamiselle. (Kurki 2000: 44, 19–20, 140.) Toimintamme tarjoaa Haavikon opiskelijoille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa lähialueensa elämään yhteisen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen kautta. Toimintapäivän kokonaisuudessaan on tarkoitus mahdollistaa vuorovaikutuksen syntyminen Haavikon opiskelijoiden sekä Maunulan asukkaiden välillä.

Peilaamme opinnäytetyömme prosessia innostamisen teoreettiseen runkoon, josta innostamisen toiminta koostuu. Innostamisen keinoin pyritään saamaan ihmiset yhteen, jotta he motivoituisivat luomaan muutosta yhteisössään. Innostamisen tavoitteena on ihmisten osallistaminen aktiivisina toimijoina oman arkensa tuottamiseen. Toiminnassa hyödynnetään monipuolisia tekniikoita, joiden avulla luodaan kommunikaatiota ihmisten välille sekä mahdollistetaan ihmisten osallisuutta vahvistavien toimintatapojen syntyminen. Toiminnalla luodaan lisäksi ihmisten välisiä vuorovaikutussuhteita, jotka mahdollistavat yhteisössä tapahtuvan asennemuutoksen. (Kurki 2000: 14, 24–27.) Toivomme, että vapaa-ajalla tapahtuva yhteinen toiminta luo puitteet erilaisuutta kunnioittavaan asenneilmapiiriin.

Innostamisen avulla vahvistetaan ihmisten ryhmäytymistä siten, että muodostunut ryhmä vähitellen jatkaa toimintaansa itsenäisesti. Innostamisen keinoin tavoitellaan ihmisten yhteisöllisen sitoutumisen kehittymistä luonteeltaan pysyvien ja jatkuvien toimintojen avulla. Toimintojen pitää olla luonteva ja kiinteä osa alueen toimintaa. (Kurki 2000: 25–26, 46, 136.) Innostamisen toiminta tapahtuu päämäärätietoisesti ja suunnitelmallisesti. Olennaista on nähdä toiminta kokonaisuutena, jolloin tarkastellaan sitä, ketkä toimintaan osallistuvat ja missä toiminta tapahtuu. Lisäksi on tärkeää pohtia miksi innostamista tehdään ja miten toimintaa rakennetaan. (Kurki 2000: 27, 95–96.)

4 MONIMUOTOINEN MAUNULA

Maunulan kaupunginosa sijaitsee Pohjois- Helsingissä ja on yksi pohjoisista suurpiireistä. Muita Maunulan peruspiiriin kuuluvia alueita ovat: Pirkkola, Metsälä sekä Maunulanpuisto. Maunula on saanut nimensä alueella sijainneen Månsasin verotalon mukaan. Maunulan nykyinen asutus on alkanut huvilarakentamisena vuosisadan vaihteessa. Nykyään Maunula on luonnonläheinen kerrostalolähiö, jossa asuu 7034 asukasta. Koko Maunulan peruspiirin alueella asukkaita on 8571. (Helsingin kaupungin tilastoja 2005.)

Ulkomaalaisia Maunulan peruspiirin alueella on 4,8 % väestöstä, ja ulkomaalaistaustaisia 7,5 % väestöstä. Valtaosa alueen asukkaista, 37,5 %, on 40–64- vuotiaita. Nuoret, 16–18- vuotiaat ovat vähemmistönä Maunulassa, sillä heitä alueella on vain 3 % väestöstä. Lapsiperheitä alueella asuu 1086, ja 0-15- vuotiaita alueen väestöstä on 12,8 %. Maunula peruspiirin alue on korkean työttömyyden aluetta. Työttömyysaste vuonna 2004 oli 11,4 kaupungin peruspiirien keskiarvon ollessa noin 9. (Helsingin kaupungin tilastoja 2005.)

Maunulan alueella toimii kuusi päiväkotia, yksi leikkipuisto, kaksi ala-astetta, yläaste, lukio sekä Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus. Alueella on paljon erilaisia palveluja sekä järjestö- ja virkistystoimintaa, jotka kaikki sijaitsevat lähellä toisiaan. (Helsingin kaupungin tilastoja 2005.)

4.1 Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus

Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus on Helsingin kaupungin sosiaaliviraston vammaistyön alaisuudessa toimiva yksikkö. Opiskelijapaikkoja Haavikossa on 38. Koulutus kestää pääsääntöisesti kaksi lukuvuotta, jonka jälkeen opiskelijoilla tulisi olla valmiudet siirtyä jatkokoulutuspaikkoihin tai työelämään. (Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus -esite.)

Aikuiskasvatuskeskus tukee nuorten ja aikuisten kehitysvammaisten itsenäistymistä, sosiaalista sopeutumista sekä elämänhallintaa aikuiskasvatuksen keinoin. Haavikossa toimii neljä nuorten toiminnallista itsenäistymiskasvatuslinjaa sekä yksi jo varttuneemmille kehitysvammaisille aikuisille tarkoitettu asumis- ja itsenäistymiskasvatuslinja. Jokaisessa ryhmässä laaditaan kullekin viikolle erillinen opiskeluohjelma yhteistoimin-

nallisesti. Haavikossa harjoitellaan päivittäisessä elämässä ja yhteiskunnan jäsenenä toimimisessa tarvittavia vuorovaikutus- ja selviytymistaitoja. Opiskeluun liittyy yleisivistävän opetuksen lisäksi asumis- ja työharjoittelua sekä itsenäisen liikkumisen ja julkisten liikennevälineiden käytön harjoittamista. Koulutuksessa tuetaan opiskelijoiden vapaa-ajanviettoon ja harrastustoimintaan liittyvien taitojen vahvistumista sekä yleisten ja erityispalvelujen käyttämisen harjoittamista. (Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus -esite.)

Haavikon yksikössä opetusta, ohjausta ja sosiaalista kuntoutusta suunnitellaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeista lähtien mutta järjestetään pääasiallisesti ryhmässä. Aikuiskasvatuksessa osallistumisen ja vuorovaikutuksen tukeminen ovat keskeisessä asemassa. Ryhmässä toimiminen tukee opiskelijoiden oppimista sekä oman roolin hahmottamista myös ympäröivässä yhteiskunnassa sekä välittömässä toimintaympäristössä. (Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus -esite.)

Opiskelukauden aikana sekä sen päätteeksi arvioidaan opetus- ja ohjaustoiminnan vaikuttavuutta eri arviointimenetelmin. Opiskelijat laativat säännöllisesti itsearviointeja omasta opiskelustaan. Lisäksi opettajat ja ohjaajat arvioivat ja analysoivat opiskelijoiden tuotoksia, mahdollisia muutoksia käyttäytymisessä tai ihmissuhdetaitoja. Arviointimittareina hyödynnetään myös haastatteluja, valokuvia, videoita ja muita havaintoja. Huomiota kiinnitetään asumiseen, työtoiminnan sekä itsensä hoitamiseen liittyviin asioihin. Opiskelijoiden taustayhteisöjen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. (Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus -esite.)

4.1.1 Kehitysvammaisuus

Käytimme kehitysvammaisuuden määrittelyssä pohjana AAMR:n (American Association on Mental Retardation) mallia älyllisestä kehitysvammaisuudesta. Kyseinen määritelmä on vuodelta 1992, ja sitä on tarkennettu vuonna 2002. Malli on perustaltaan toiminnallinen ja sen keskeisiä tekijöitä ovat edellytykset, ympäristö ja toimintakyky. Kyse on siis ympäristössä vallitsevien vaatimusten sekä älyllisten ja adaptiivisten taitojen välisestä vuorovaikutuksesta. Toisin sanoen kehitysvammaisuus on vammaisuutta vain tämän vuorovaikutuksen tuloksena. (Matikka 2002; Kaski, Manninen, Mölsä, Pihko 2001: 21.) Valitsimme AAMR:n määritelmän, koska työssämme huomio kiinnittyi juuri tämän määritelmän painottamaan ympäristön ja yksilön vuorovaikutukseen.

Kehitysvammaisuus ilmenee huomattavina rajoituksina älyllisissä toiminnoissa ja adaptiivisessa käyttäytymisessä. Älylliset toiminnot sisältävät muun muassa päättelykyvyn, ongelmien ratkaisutaidot sekä abstraktisen ajattelun. Adaptiivinen käyttäytyminen jakaantuu kolmeen taitoalueeseen, jotka ovat käsitteellinen, sosiaalinen ja käytännöllinen. Käsitteelliseen taitoalueeseen kuuluvat lukemisen ja kirjoittamisen taidot, kieli, rahanhallintataidot sekä itseohjautuvuus. Sosiaaliseen osa-alueeseen lukeutuvat muun muassa ihmissuhteet, itsearvostus ja säädettyjen lakien noudattaminen. Käytännöllinen taitoalue sisältää arjen kulun kannalta keskeiset päivittäistoimet kuten syömisen, liikkumisen, hygieniasta huolehtimisen sekä työssä tarvittavat taidot. Rajoitukset näillä osa-alueilla vaikuttavat arkielämään sekä kykyyn vastata siitä nouseviin muutoshaasteisiin. Kehitysvammaisuus ilmenee ennen kahdeksantoista vuoden ikää. Suomessa kehitysvammaisuuden arvioidaan esiintyvän noin 50 000:lla henkilöllä, joka on 1 % väestöstä. (Matikka 2002; Kaski ym. 2001:21,27.)

4.2 Yhdessä -hanke

Yhdessä – hanke (TOGETHER – Young People`s Inclusive Activity in Maunula Area 2005–2007) on vuonna 2005 käynnistynyt kehittämisprojekti, joka sai alkunsa Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian sosiaali- ja terveysalan opettajien toimesta. Tavoitteena on luoda inklusiivinen toimintamalli Maunulan alueella Helsingissä. Hankkeen visiona on juurruttaa hankkeen aikana tapahtuvan tutkimustyön ja toiminnasta nousevan kokemuksen muokkaama inklusiivinen toimintamalli osaksi helsinkiläistä sosiaali- ja opetuskulttuuria. (Hankesuunnitelma 26.1.2006.)

Hankkeen yhtenä kohderyhmänä ovat Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen sekä Maunulan yhteiskoulun nuoret, joiden keskinäistä suvaitsevaisuutta pyritään rakentamaan inklusiivisen yhteistyön keinoin. Inklusiivisen toimintamallin kautta pyritään vahvistamaan myös Maunulan alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä ja alueellista eheyttä. Hankkeen olennaisena osana on luoda pysyvä foorumi ja yhteistyön muoto alueella. Yhteistyön kautta pyritään juurruttamaan inklusiivinen toimintamalli osaksi olemassa olevaa arkea. (Hankesuunnitelma 26.1.2006.)

Oma opinnäytetyömme edustaa hankkeessa vaihetta, jossa Maunulan yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden rakentamiseen vaikutetaan konkreettisesti hyödyntämällä inklusiivista toimintamallia käytännössä. Haavikon opiskelijoiden osallistuminen alueen yhteis-

sölliseen toimintaan yhdessä alueen muiden toimijoiden sekä meidän kanssa lisää opetusyksikön näkyvyyttä alueella. Onnistunut yhteistyö toimintapäivän järjestämisessä luo pohjan inklusion toteutumiselle yhteistyön muodossa myös tulevaisuudessa.

5 MATKA KOHTI YHTEISÖLLISYYTTÄ

Pohjana koko opinnäytetyöprosessillemme oli kokonaisvaltaisen kuvan luominen toimintaympäristöstämme, Maunulasta. Kokosimme tietoa alueesta eri tietolähteitä hyödyntämällä. Tutustuimme Maunulan kotisivuihin Internetissä sekä hankimme aluetta käsittelevää kirjallisuutta. Lisäksi vierailimme useita kertoja Maunulassa tutustuen alueen fyysiseen ympäristöön. Kartoitimme alueella sijaitsevien puistojen sekä leikkikenttien hyödynnettävyyttä omassa työssämme.

Otimme alkukevästä yhteyttä paikalliseen Maunula-Seuraan kerätessämme tietoa alueen verkostoista ja yhteisöllisyydestä. Vierailimme myös alueen asukkaiden ylläpitämässä Maunulan Mediapajassa, josta lainasimme esitteitä Maunulasta, Maunulan alueella toimivista harrastusryhmistä sekä asukastoiminnasta.

5.1 Mukaan Maunulatiimiin

Saimme tiedon Maunulatiimistä Yhdessä – hankkeen Maunulan yhteiskoulun edustaja, joka toimii myös Maunulatiimin aktiivisena jäsenenä. Tiimi on paikallisten toimijoiden muodostama löyhä verkosto, joka pyrkii toiminnallaan lisäämään alueellista hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Maunulatiimin tarkoitus on keskustella ajankohtaisista sosiaalialan asioista Maunulan alueella. Tiimin jäsenet edustavat hyvin erilaisia ammattikuntia. Monipuolisten havaintojen ja moniammatillisen yhteistyön hyödyntämisen tuloksena tiimin keskusteluissa voidaan luoda kokonaisvaltainen kuva siitä, mitä Maunulassa tapahtuu. Tiimin jäsenten tavoitteena on päivittää ja jakaa tietoa yhteisöllisyyteen tai alueen arkeen vaikuttavista asioista ja hyödyntää sitä omissa työpaikoissaan sekä yhteisen toiminnan kautta Maunulatiimin järjestämissä vapaa-ajan tapahtumissa.

Maunulatiimin muodostavat Maunulan Nuorisotalon, Seurakunnan, Oulunkylän seurakunnan Siirtolayhdistys OSSY:n, Pohjoisen A-klinikka Klarin, Huumeitta Ry:n, Maunulan Yhteiskoulun, Maunulan ala-asteen, Leikkipuisto Maunulan ja Maunulan lastensuojelun edustajat sekä alueen lähiöliikuttaja. Kokouksiin ja toimintaan mukaan osallis-

tuu ajoittain myös edustajia Maunulan asukkaiden perustamasta Mediapajasta, Maunulan Martoista sekä alueen maahanmuuttajaryhmistä.

Maunulatiimi kokoontuu tavallisesti kolme kertaa sekä keväällä että syksyllä Maunulan alueella, vuorotellen eri toimijoiden tiloissa. Keväisin tiimin perinteenä on ollut järjestää yhteisöllinen tapahtuma Leikkipuisto Maunulassa. Yhteistyömme Maunulatiimin kanssa alkoi maaliskuussa viikolla 12, jolloin osallistuimme ensimmäistä kertaa tiimin yhteisöllistä tapahtumaa käsittelevään kokoukseen Maunulan yhteiskoululla. Maunulatiimin suunnittelema yhteisöllinen tapahtuma tarjosi tavoitteitamme vastaavan valmiin foorumin ja kokouksessa tiimin jäsenet suhtautuivat myönteisesti Haavikon opetusyksikön opiskelijoiden ottamiseen mukaan yhteisöllisen päivän järjestämiseen.

Tullessamme mukaan Maunulatiimin toimintaan yhteisöllisen tapahtuman teemaksi oli jo valittu monikulttuurisuus. Perinteiden mukaisesti tapahtuman järjestyspaikaksi oli sovittu Leikkipuisto Maunula, ja ajankohdaksi perjantai 12.5. kello 15–19. Päivän sisältö, toimijoiden roolit sekä vastualueiden jako olivat vielä suunnitteluvaiheessa. Tiimin puolelta meille ehdotettiin organisaattorin, tiedottajan ja mainostajan roolia ja tehtäviä tapahtuman järjestämisessä. Opinnäytetyömme ja hankkeen tavoitteiden toteutumiseksi halusimme kuitenkin tuoda itse tapahtumaan mukaan myös omaa toimintatapaa, jossa Haavikko on edustettuna ja Haavikon opiskelijat mukana aktiivisina toimijoina.

Monikulttuurisuuspäivän organisaattoreina sekä markkinoijina toimiminen tarkoitti tiivistä yhteydenpitoa muiden toimijoiden kanssa. Alueelliset toimijat ovatkin voimavara, jota kannattaa hyödyntää toimittaessa yhteisöllisyyden kehittämiseksi. Yhteistyö vaatii kuitenkin aikaa sekä runsaasti yhteydenottoja eri osapuolien välillä. (Rautiainen 2005:101.) Kevään aikana osallistuimme aktiivisesti Maunulatiimin kokouksiin. Tiimi kokoontui yhteensä neljä kertaa vuorotellen eri toimijoiden tiloissa. Lisäksi yhteyttä pidettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Tapaamisissa sovimme toimijoiden vastuualueista, ideoimme itse tapahtumaa sekä keskustelimme yhteisistä toimintalinjoista. Esitelimme Maunulatiimin kokouksissa myös Haavikkoa ja keskustelimme yhteisesti Haavikon opiskelijoiden rooleista yhteisöllisessä päivässä.

Tehtäväksemme muodostui laatia tiedote yhteisöllisestä tapahtumasta, ja saada se julkaistua muutamassa lehdessä. Lähetimme tiedotteen Helsingin Sanomien Nyt -liitteen

sekä Vartti-lehden tapahtumapalstalle. Lisäksi vastuullamme oli tehdä Maunulan alueelle usealle kielelle käännettäviä kopioitavia mainoksia (LIITE 1). Mainoksia käännettiin englannin, ruotsin, venäjän sekä somalian kielille. Somaliankieliseen mainokseen saimme apua tapahtuman suunnitteluun osallistuvilta somalialaisilta.

Kopioimme tekemiämme mainoksia Maunulan yhteiskoululla ja jaoimme niitä alueella viikoilla 18 sekä 19. Mainosten jakelupaikat sovimme yhteistyössä Maunulatiimin kanssa. Mainoksia kiinnitettiin alueen koulujen, päiväkotien, kirjaston sekä kauppojen ilmoitustauluille. Lisäksi jokainen Maunulatiimin jäsen vei mainoksia työpaikalleen. Tapahtumaviikolla laadimme yhdessä Leikkipuisto Maunulan ohjaajan kanssa kartan, johon merkittiin eri toimijoiden toimintapisteiden sijoittuminen leikkipuistossa. Teimme myös suuria julisteita sekä opastekylttejä puiston alueelle vieraiden osallistumista helpottamaan.

5.2 Ajatus viidakkoseikkailusta syntyy

Pohdimme opinnäytetyöryhmämme tapaamisissa useita vaihtoehtoja oman toimintapisteen sisällöstä. Lopulta päädyimme viidakkoaiheiseen seikkailurataan, koska tapahtumasta puuttui pienille lapsille suunnattu toiminnallinen aktiviteetti. Vaikka tavoitteenamme oli lisätä Haavikon näkyvyyttä, emme halunneet toimintapisteessämme korostaa kehitysvammaisuutta. Halusimme järjestää toimintaa, jossa erilaisista lähtökohdista olevat nuoret voivat tehdä yhdessä asioita sekä toimia tasavertaisina toimijoina yhteisöllisessä tapahtumassa. Halusimme myös tuoda mukaan sekä kokonaisuuden kannalta mielekästä että itseämme kiinnostavaa ja motivoivaa ohjelmaa. Seikkailuradan lisäksi sisällytimme toimintaamme myös kasvomaalauksen. Tapahtuman monimuotoisuus ja suuri kohderyhmä mahdollistivat myös inklusiivista ilmapiiriä lisäävän toimintapisteen toteuttamisen.

Informoimme Haavikon opiskelijoita sekä heidän vanhempiaan opinnäytetyöstämme laatimalla opiskelijoille tiedotteen tapahtumasta kotiin vietäväksi (LIITE 2). Jaoin tiedotteen hyvissä ajoin, viikolla 16. Pyysimme tapahtumaan osallistuvia opiskelijoita ilmoittamaan osallistumisestaan kirjallisesti määräaikaan mennessä. Tapahtuma toteutettiin opiskelijoiden kouluajan ulkopuolella, joten jo kuljetusjärjestelyjen vuoksi lupa huoltajilta oli ensisijaisen tärkeä.

5.3 Luovuuden lähteillä Haavikossa

Näimme koko opinnäytetyömme prosessina, joka huipentui yhteisölliseen päivään ja toimintaan omalla toimintapisteellämme yhdessä Haavikon opiskelijoiden kanssa. Yhtä merkityksellistä kokonaisuuden kannalta oli kuitenkin kaikki ennakovalmistelu ja suunnittelutyö, joita ilman seikkailurataa ja toimivaa yhteistyötä Haavikon opiskelijoiden kanssa ei olisi syntynyt. Emme halunneet rakentaa yhteistyötä ja tuoda inklusion kokemuksia yhteisöllisen päivän kautta pelkästään niille Haavikon opiskelijoille, jotka liikkuvat itsenäisesti, olivat ulospäin suuntautuneita ja valmiiksi kiinnostuneita yhteisöllisestä toiminnasta. Halusimme tarjota mahdollisuuden niidenkin opiskelijoiden osallistumiselle, jotka eivät päässeet osallistumaan tapahtumaan liikunnallisten, kuljetuksiin liittyvien kysymysten tai muiden rajoitteiden vuoksi. Huomioidaksemme nämä opiskelijat, järjestimme mielekästä tapahtumaan liittyvää yhteistoimintaa Haavikossa. Seikkailua varten oli joka tapauksessa rakennettava ja maalattava viidakkoteemaan sopivaa rekvisiittaa, jolloin päädyimme hyödyntämään kuvallisia menetelmiä kaikkien Haavikon opiskelijoiden osallistamisen muotona.

Toukokuun ensimmäisellä viikolla järjestimme kahtena aamupäivänä Haavikossa lavasteiden valmistusta ja kasvomaalausten harjoittelua viidakkoseikkailua varten. Ensimmäisenä päivänä toimintaan osallistui kolme ryhmää, seuraavana päivänä jäljellä olevat kaksi. Kokoonnuimme molempina aamuina meille varattuun luokkahuoneeseen, esittelimme itsemme ja kerroimme lyhyesti yhteisöllisestä tapahtumasta ja sen ohjelmistosta. Olimme piirtäneet alustavan suunnitelman viidakkoseikkailusta taululle, johon oli havainnollistettu ehdotus radan rakenteesta. Pohdimme yhdessä Haavikon opiskelijoiden kanssa viidakkoteemaa ja laadimme ideoita lavasteista ja koristeista, jotka tukivat valitsemaamme teemaa. Keskustelimme meidän sekä tapahtumaan osallistuvien Haavikon opiskelijoiden vastuualueista, tehtävistä ja rooleista itse tapahtumassa. Pohdimme myös ennakovalmisteluun osallistumisen merkitystä onnistuneen kokonaisuuden saavuttamisen kannalta.

Yhteisen alustuksen jälkeen jakaannuimme kolmeen ryhmään ja kukin Haavikon opiskelija sai valita mieleistensä toimintaa. Saimme Haavikosta lainaksi pensselit, kangasmaalit ja suojaessut. Mukanamme toimme hankkeen varoilla hankittuja isoja kartonkeja, aaltopahvia, kankaita, narua ja silkkipaperia. Leikkipuisto Maunulasta saimme lainaksi kasvomaaleja sekä kartongin ja paperin maalaamista varten useita maalipurkkeja.

Yksi ryhmä maalasi valinnaisesti kankaalle, kartongille tai paperille viidakkoaiheisia kuvia isojen pöytien ääressä meille varatussa Haavikon taukotilassa. Toinen ryhmä harjoitteli ohjatusti kasvomaalausten tekemistä luokkahuoneissa. Kasvomaalausharjoitus alkoi kuivaharjoittelulla valkoisella paperilla, johon oli hahmoteltu ihmisen kasvot. Jokainen pääsi suunnittelemaan ja harjoittelemaan aluksi paperilla kuvioden tekemistä, jonka jälkeen he pääsivät maalaamaan toistensa tai meidän kasvoja oikeilla kasvomaaleilla. Kolmas ryhmä askarteli kartongista ja narusta mitaleja seikkailuun osallistuville lapsille. Olimme leikanneet valmiiksi mallikappaleita, joiden avulla Haavikon opiskelijoiden oli helppo piirtää ja leikata oikean kokoisia ympyröitä keltaisesta kartongista. Mitaleihin pujotettiin ja solmittiin valmiiksi myös narut.

KUVIO 1. Värien leikkiä: Lavasteiden teko Haavikossa oli tarkkaa puuhaa.

Ennakkovalmistelun kautta pääsimme tutustumaan Haavikon opiskelijoihin ennen varsinaista tapahtumaa, mikä oli erittäin tärkeää yhteistyön kannalta. Molempina päivinä jokainen Haavikon opiskelija löysi kolmesta vaihtoehtoisesta toiminnasta itselleen mielekkäimmän vaihtoehdon eikä kukaan jättäytynyt toiminnan ulkopuolelle. Haavikon opiskelijoiden oli mahdollista olla samassa valitsemassaan ryhmässä koko aamupäivän tai halutessaan vaihtaa vapaasti toiseen ryhmään.

5.4 Seikkailu rakentuu Leikkipuisto Maunulaan

Tapahtumapäivänä saavuimme Leikkipuisto Maunulaan hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkua. Olimme jo aiemmin käyneet tutustumassa meille varattuun tilaan, joka oli aidattu alue leikkipuiston ytimessä. Alueella sijaitsee runsaasti lasten kiinteitä leikkikaluja, kuten keinut, kiipeilyteline, liukumäki sekä hiekkalaatikko. Lisäksi alueella sijaitsee iso avonainen puukatos lautalattioineen. Katoksen alla sijaisevat iso pöytä ja pitkät penkit. Laadimme radan reitin kulkemaan kiinteiden leikkitelineiden, aitojen, penkkien ja puiden mukaan. Hyödynsimme kiinteitä materiaaleja kiinnittämällä niihin mahdollisimman paljon lavasteita.

Radan valmistelu jatkui kokoamalla kaikki tarvitsemamme materiaalit sekä lavasteet aidatun alueen edustalle, josta ne olivat helposti saatavilla Haavikon opiskelijoiden saapuessa. Olimme varanneet edellisenä päivänä leikkipuistosta rataa varten isoja liikuteltavia kantoja, puupalkkeja ja puisia eläinpatsaita, erilaisia verkkoja, muutamia tasoja, pitkiä penkkejä ja tuoleja, isoja puupalikoita, keiloja, renkaita, tennispalloja, hernepusseja, isoja silkkiä kankaita, köysiä sekä kasvomaalausvälineitä, pensseleitä ja vesikuppeja. Työkalut lavasteiden kiinnittämiseen toimme itse sekä lainasimme Leikkipuisto Maunulasta. Lisäksi toimme rekvisiitaksi pehmoleluja. Halusimme varata monipuolisesti vaihtoehtoja, jotta Haavikon opiskelijat saattoivat saapuessaan osaltaan vaikuttaa valinnoillaan lopulliseen radan ulkoasuun ja rakenteeseen.

Ennen Haavikon opiskelijoiden saapumista teimme vielä joitakin alkuvalmisteluja; kiinnitimme suurimmat kankaat peittämään keinuja ja kiipeilytelineitä, jotta seikkailun lavasteet korostuisivat kentältä selkeämmin. Halusimme rauhoittaa tilan omaan käyttöömme ja estää kierrosta odottelevia lapsia leikkimästä leikkitelineissä seikkailun lomassa. Halusimme tehdä suurimman osan suunnittelu-, kiinnitys- ja sommittelutöistä yhdessä Haavikon opiskelijoiden kanssa, mutta turvallisen alkujärjestelytilanteen takaamiseksi päätimme kiinnittää painavimmat sekä vaikeimmin ripustettavat lavasteet itse ennen heidän saapumistaan. Kiinnitimme niittipyssyllä ja teipillä opiskelijoiden maalaamia viidakkoaiheisia kankaita ja kartonkeja aitoihin sekä kiinteisiin leikkitelineisiin, jotka sijaitsivat viidakkoseikkailukierroksen reitillä. Aidan ulkopuolelle portin vie-

reen kiinnitimme pahvisen kyltin, jossa esittelimme toimintapisteen nimen sekä toimijat.

5.4.1 Viidakkoseikkailu

Menimme sovitusti vastaan kuutta ilmoittautunutta Haavikon opiskelijaa kello 13.00 lähellä sijaitsevaan Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskukseen. Aloitimme yhteisen päivän Leikkipuisto Maunulassa lukemalla opiskelijoille viidakkoihaisen kehyskertomuksen (LIITE 3), jonka olimme laatineet seikkailua varten opinnäytetyöryhmämme keskinäisissä tapaamisissa. Kävimme alustavan suunnitelman radan toteutuksesta läpi kohta kohdalta. Seikkailu koostui neljästä erilaisesta toiminnallisesta pisteestä, joista jokaiseen liittyi osio kehyskertomuksesta. Näin ollen pisteet ja tarina muodostivat eheän sekä mielekkään kokonaisuuden. Haavikon opiskelijat esittivät ehdotuksia sekä kertoivat omia näkemyksiään suunnitelman toimivuudesta. Päätimme yhteisesti jokaisen pisteen alustavan paikan. Pisteet oli suunniteltu niin, että ne sopivat yhteen sekä tukivat valitsemaamme viidakkoteemaa.

KUVIO 2. Vasaran pauketta: Lavasteita kiinnittämässä Haavikon opiskelija

Käytännön työt aloitimme kiinnittämällä lavasteita sekä kantamalla toteutukseen tarvittavia esineitä paikoilleen. Puuha oli varsin työlästä sekä aikaa vievää. Esimerkiksi lavasteina käyttämämme verkkojen kiinnittäminen oli haastavaa puuhaa, sillä tangot olivat noin kolmen metrin korkeudessa ja sen verran liukkaat, etteivät verkkojen kiinni-

tysmekanismit pysyneet paikoillaan. Kiinnitystyö vaati nousemista huteralle tuolille ja tasapainottelemista pehmeällä hiekalla. Tämän vuoksi päätimme itse vastata verkkojen kiinnittämisestä heti aamupäivästä ennen Haavikon opiskelijoiden saapumista.

Toinen ryhmä Haavikon varttuneempia opiskelijoita saapui paikalle ohjaajiensa johdolla kello 14.00. Kävimme heidän kanssaan valmiin radan läpi. Opiskelijat saivat testata radan sekä kertoa omia kehittämisideoitaan. Saatuamme viidakkoseikkailun viimeistellyä kokoonnuimme kaikki yhteen ja kertosimme jokaisen yksilölliset vastuutehtävät ja yhteisistä säännöistä. Pyrimme siihen, että jokainen opiskelija sai esittää omia ideoitaan sekä tehdä haluamiansa tehtäviä. Ennakolta sovittuna roolijakona kuitenkin oli, että pääasiallisesti me toimimme ohjaajina lapsiryhmille ja Haavikon opiskelijat saavat valita vapaasti muista kokonaisuuden kannalta merkittävistä avustustehtävistä viidakkoseikkailun ollessa käynnissä. Kolme Haavikon opiskelijaa valitsi tehtävän, jossa halusivat poikkeuksetta toimia koko tapahtuman ajan. Muut Haavikon opiskelijat ottivat vastuulleen huolehtia yleisestä järjestyksestä ja toimia vaihdellen siellä, missä apua kulloinkin tarvittiin. Ohjaus- ja avustustehtävien ohessa meidän jokaisen oli tasapuolisesti omaksuttava aikuisen rooli ja toimittava esimerkkinä kaikille osallistuville lapsille.

5.5 Seikkailun tiimellyksessä

Viidakkoseikkailu käynnistyi tapahtuman alkaessa, kello 15.00. Lapsia riitti aina jonoksi asti, jolloin ohjasimme seikkailuun osallistujat aluksi kasvomaalaukseen. Kasvomaalauksen jälkeen viidakkoseikkailuun osallistuvat lapset jaettiin 5-8 hengen ryhmiin ja lapsiryhmä orientoitiin kierrokselle kertomalla heille alustavasti viidakon elämästä sekä tulevasta seikkailusta. Lasten kanssa sovittiin myös ryhmässä pysymisestä ja yhteisistä toimintalinjoista. Tämän jälkeen siirryttiin varsinaiseen tehtävään ja ryhmä pääsi aloittamaan seikkailun aina sitä mukaan, kun edellinen oli ehtinyt kierroksen toiselle pisteelle. Pisteestä toiseen siirryttiin liikunnallisia elementtejä hyödyntäen.

Jokaisen opiskelijan kanssa oli etukäteen mietitty mielekkäitä tehtäviä, joita eri pisteissä pystyi tekemään. Oli tärkeää, että Haavikon opiskelijalla oli mahdollisuus osallistua omana persoonanaan toimintaan. Ihanteellinen lähtökohta oli, että toiminnan olosuhteet luotiin niin, että Haavikon opiskelijoiden oli mahdollisuus tasavertaisesti tulla mukaan toimintaan itselleen mielekkäällä tavalla. Meidän oli ohjaajina tärkeää huomioida jokainen osallistuja kokonaisuutena, yksilöllisine tarpeineen ja lähtökohtineen (Malm, Mate-

ro, Repo, Talvela 2004: 412). Pyrimme siihen, että jokainen mukana oleva opiskelija koki osallistumisensa ja oman panoksensa tärkeänä osana kokonaisuutta.

Kahden ensimmäisen tunnin aikana viidakkoseikkailuun oli jatkuvasti jonoa ja rataa kierrettiin tauotta. Lasten lisäksi alueella kierteli jatkuvasti lasten vanhempia, muita alueen asukkaita ja muita tapahtuman toimijoita. Osaan viidakkoseikkailun kierroksista osallistui muutamia vanhempia pienimpien lasten kanssa. Pahimman ruuhkan laannuttua Haavikon opiskelijoiden oli mahdollista pitää halutessaan taukoa ja tutustua tapahtuman muuhun toimintaan.

5.5.1 Pelasta elefanti

Ensimmäisessä pisteessä tarkoituksena oli ”pelastaa elefantin poikanen kallion takaa heittelemällä kookospähkinöillä kallio rikki”. Piste sijaitsi pienen kiipeilytelineen edustalla. Viidakon tunnelmaa lisäämään kiinnitimme telineeseen maalarinteipillä kankaita sekä kartongista askartelemamme vuorimaalauksen. Elefanti oli kuminen lasten uimalelu ja pahvirullat kuvastivat kivenlohkareita, joita lapset heittelivät hernepusseilla. Piste sijaitsi pehmeällä hiekalla, johon pahvirullat oli helppo painaa, eikä tuuli kaatanut niitä niin helposti.

KUVIO 3. Elefanti pulassa: Lapset valmiina pelastustöihin.

Yksi Haavikon opiskelija otti vastuulleen tästä pisteestä huolehtimisen; hän jakoi lapsille hernepusseja ja nosteli pahvirullat ylös seuraavaa lapsiryhmää varten. Hän myös osallistui kanssamme tilanteen ohjaamiseen huolehtimalla siitä, että kukin lapsi sai vuorolleen yrittää pelastaa norsun. Vastuuhenkilön kunnostettua pisteen edellisen ryhmän jäljiltä seuraava ryhmä pääsi aloittamaan seikkailun.

Ensimmäistä pistettä varten sekä vuori että kivenlohkareet askartelimme ennakoita. Vuoren maalasimme Stadian ammattikorkeakoulun kuvaamataidon luokassa Monikulttuurisuuspäivää edeltävällä viikolla. Pahvirullat askartelimme ylijääneestä kartongista edellisellä viikolla Haavikossa. Kiipeilytelinettä peittävät näyttävät punaiset silkkikan-kaat oli lainattu leikkipuiston rekvisiittavarastosta.

Ensimmäisen tehtävän suoritettuaan lapset siirtyivät toiseen pisteeseen ”ylittämällä joen kiviä pitkin hyppien”. Joki oli paperista, kaksi metriä pitkä ja maalattu siniseksi. Tunnelmaa luomaan läheiseen kiinteään penkkiin oli kiinnitetty kartongille maalattu krokotiili, joka kauhistutti joen ylittäjiä. Joen sekä krokotiilin askartelimme seikkailua edeltävällä viikolla Stadian ammattikorkeakoulussa. Rekvisiittana hyödynsimme puupalikoita sekä erikokoisia renkaita, joita pitkin edettiin, sillä veteen ei saanut astua. Renkaiden ja puupalikoiden rinnalle oli asetettu pitkä puinen penkki sillaksi, mikäli pienimmät osallistujat kokivat epävarmuutta tasapainottelutehtävässä. Tässä tilanteessa muutaman Haavikon opiskelijan roolina oli näyttää esimerkkiä lapsille yhdessä meidän kanssa.

5.5.2 Yhteistyötä ja arvoituksia

Toisessa pisteessä lasten tehtävänä oli koota yhteistyössä teemaan liittyvä palapeli sekä ratkaista keksimiämme arvoituksia. Yksi Haavikon opiskelija vastasi arvoitusten lukemisesta lapsille. Piste oli sijoitettu isojen puiden juurelle aidan viereen. Pisteestä merkiksi ja näyttävyyden lisäämiseksi aitaan oli kiinnitetty valtava kangas, johon oli maalattu värikäs maisema. Saimme leikkipuistosta lainaksi ison puisen kirstun, jonka sisälle oli piilotettu tekemämme palapeli. Leikkasimme osiin kartongille maalatun eläinaiheisen kuvan ja päällystimmme palat kontaktimuovilla. Olimme opinnäytetyöryhmän yhteisissä tapaamisissa laatineet helpohkoja eläinaiheisiä arvoituksia lapsilta kyseltäviksi. Kirjoitimme arvoitukset tikkukirjaimilla pahville, jotta Haavikon opiskelijoiden olisi niitä helppo lukea.

KUVIO 4. Palat sekaisin: Palapeliä kootaan arvoituksia kuunnellen.

Ennen kolmatta pistettä lasten täytyi selviytyä ”jättiläishämähäkinverkosta” ja matkan varrella olevista kulkua haittaavista esteistä. Lisäksi lasten täytyi ”kaataa bambuja appelsiineilla heittäen”. Hämähäkinverkko oli leikkipuistosta lainattu lentopalloverkko, jonka olimme sitoneet puihin heti arvoitus- ja yhteistyöpisteen jälkeen. Verkon jälkeen maahan oli Haavikon opiskelijoiden ehdotuksesta asetettu poikittain neljä isoa puupölkkyä sekä isoja kantoja. Sivummalla rekvisiittana oli noin metrin korkeita puusta veistettyjä eläinpatsaita. Haavikon opiskelija odotti lapsia puusteiden jälkeen ja ohjasi heidät kaatamaan bambumetsää. Bambut olivat puisia keiloja ja appelsiinit tennispalloja. Haavikon opiskelijan tehtävänä oli jakaa lapsille palloja. Kun lapset olivat heittäneet palloilla keilat kumoon, vastuuhenkilö nosti keilat takaisin pystyyn sekä keräsi pallot odottamaan seuraavaa ryhmää.

5.5.3 Katso kuinka käärme tanssii

Pisteessä kolme tehtävänä oli ”ilahduttaa surullista käärmettä soittamalla sille musiikkia”. Piste oli sijoitettu hiekkalaatikon ja aidan väliin. Rekvisiittana hyödynsimme pehmolelukäärmettä, joka oli kierretty hiekkalaatikkoon asetetun koppuraisen kannon ympärille, puoli metriä maatasen yläpuolelle. Hiekkalaatikon reunalle oli asetettu soittimia; triangeli, marakasseja, kapuloita, erilaisia pieniä rumpuja ja helistimiä, kastanjetit sekä

pieni ksylofoni. Lapset saivat vapaasti kokeilla eri soittimia ja hetken kuluttua surumielinen käärme alkoikin piristyä ja tanssia ohjaajan liikuttelemana. Kaikki soittimet olimme lainanneet leikkipuistosta lukuun ottamatta isohkoa itse tehtyä bongorumpua, jonka lainasimme Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksesta. Haavikon opiskelijat osallistuivat tilanteen ohjaamiseen jakamalla lapsille soittimia sekä näyttämällä esimerkkiä.

Reitti kolmannelta pisteeltä viimeiselle pisteelle, aidatun alueen nurkassa sijaitsevan avonaisen katoksen alle, kulki hiekkalaatikon ja aidan välissä. Reittiä selkiyttämään, matkan varrelle niittasimme kankaan, joka oli Haavikon opiskelijoiden yhteistyössä taiteilema värikäs taideteos. Ennen viimeiselle pisteelle pääsyä joutuivat lapset vielä ylittämään, alittamaan tai kiertämään ”hämähäkinseittejä” koskematta niihin. Seitit olivat leikkipuiston välinevarastosta lainaamiamme erikokoisia verkkoja, jotka olimme sitoneet ja teipanneet roikkumaan kiipeilytelineen yhteydessä oleviin tankoihin. Viimeisen verkon kiinnitimme katoksen puisiin rakenteisiin, ja siihen kiinnitimme seikkailijoita ilahduttamaan omista varastoistamme löytyneet hämähäkki- ja leppäkerttupehmolet.

KUVIO 5. Soittimet soimaan: Surumielinen käärme kaipaa piristystä.

5.5.4 Kädenjäljet kalliiossa

Viimeisenä tehtävänä lapset saivat maalata sormiväreillä kädenjälkensä kalliuseinämään. Katoksen alla sijaitsevan ison pöydän ääressä oli helppo värjätä kädet ja siirtyä sen jälkeen aitaan niitatun, kalliota kuvaavan, kartongin luokse painamaan oma kädenjälki muistoksi onnistuneesta seikkailusta.

Ostimme hankkeen varoista keltaista, punaista ja vihreää sormiväriä, joita jaettiin lapsille syvistä paperilautasista. Osan sormiväreistä lainasimme Leikkipuisto Maunulasta. Pöydän ja puisen lattian suojasimme isoilla vahakankailla, jotka saimme lainaksi leikkipuistosta. Saimme lainaksi myös saavin ja käsipaperia, jolloin lapset pääsivät sormivärejä käsiteltyään pesemään kätensä. Haavikon opiskelijat auttoivat lapsia maalauspuuhassa. Palkinnoksi osallistumisesta seikkailuun Haavikon opiskelijat jakoivat katoksen alla lapsille mitalit.

KUVIO 6. Sormet maalissa: Kalliomaalaus syntyy yhteistyössä.

5.5.5 Perhosen kuva poskella

Viidakkoseikkailun yhteydessä lapsilla oli mahdollisuus saada itselleen kasvomaalaus. Uskoimme kasvomaalauksen olevan mieleistä lapsille ja toimintana tarjoavan vaihtelua sekä valinnanmahdollisuuksia Haavikon opiskelijoille. Tämän pisteen toiminnasta vastasi lisäksi yksi Haavikon opiskelija. Lapsi sai itselleen mieluisan kasvokuvan tai kuvion kämmenselkään ennen tai jälkeen seikkailun. Kasvokuvan saaminen ei kuitenkaan edellyttänyt seikkailuun osallistumista.

Kasvomaalauspiste oli aidatun alueen portin vieressä, puiston pöydän ääressä. Kasvomaalit, pensselit, paperit ja vesikupit saimme Leikkipuisto Maunulasta. Pöydän suojaksi levitimme vahakankaan. Pelkän kasvokuvan haluavat lapset sekä aikuiset pääsivät helposti kulkemaan käynnissä olevia kierroksia häiritsemättä kasvomaalauspisteelle. Suurimman osan ajasta pisteessä työskenteli kaksi henkilöä kerrallaan, mikä tarkoitti tauotonta työtä molemmille. Kiireisimmässä vaiheessa maalaamiseen osallistui myös leikkipuiston työntekijä, joka oli Maunulatiimin jäsen sekä yksi Monikulttuurisuuspäivässä toimivista organisaattoreista.

KUVIO 7. Taiteilija työssään: Haavikon opiskelija taiteilemassa kasvomaalauksia.

5.6 Yhteisöllisen Monikulttuurisuuspäivän kokonaisuus

Tapahtuma Leikkipuisto Maunulassa oli ilmainen ja suunnattu kaikille alueen asukkaille. Päivä koostui Maunulatiimin sekä meidän ideoimistamme ja järjestämistämme aktiviteeteista. Monikulttuurisuuspäivä sisälsi monipuolista ohjelmaa koko perheelle. Muut toimijat järjestivät illan mittaan sählyturnauksen sekä kisailua minigolf-radalla. Leikkipuiston sisätiloissa perheen pienimmät pääsivät tutustumaan sadutuksen maailmaan. Esillä oli myös Leikkipuiston lasten taitelemia päivän teemaan liittyviä maalauksia sekä piirustuksia. Alueella oli myös kirpputori sekä Maunulan Marttojen järjestämä vanhojen vaatteiden keräys.

Monikulttuurisuus tapahtumassa näkyi alueella asuvien monikulttuuristen vähemmistöjen esittäytymisenä. Maahanmuuttajavähemmistöistä edustettuina olivat venäläiset, virolaiset sekä somalialaiset. Ryhmien vapaaehtoiset edustajat jakoivat tietoa kotimaastaan, kulttuuristaan ja kielestään. Herkkusuille oli tarjolla makuja maailmalta erilaisten kulttuurien esitellessä perinneruokiaan. Illan aikana nähtiin useita tanssi- ja musiikkiesityksiä sekä vieraileva afrikkalainen artisti rumpusooloineen.

Viidakkoseikkailu-toimintapisteessämme vieraili päivän aikana arviolta 100–150 lasta. Suurin osa kanssamme työskennelleistä Haavikon opiskelijoista poistui kello 16 -17.00. Viimeisin lähti vasta tapahtuman päättyttyä kello 19.00. Radan purkamiseen ja jälkien korjaamiseen Haavikon opiskelijoiden ei tarvinnut enää osallistua, vaan urakka jäi meille tapahtuman päättyttyä. Toukokuinen päivä päättyi maunulalaisen Aava-yhtyeen soittaessa elävää musiikkia innokkaimpien maunulalaisten tanssiessa ja laulaessa mukana.

6 ARVIOINTI

Innostaminen toimi lähtökohtana toiminnassamme sekä yhteistyössä Haavikon opiskelijoiden kanssa. Innostamisen näkökulmasta loimme mahdollisimman vapaan toimintaympäristön kaikelle Haavikon opiskelijoiden kanssa tapahtuvalle yhteistyölle. Tärkeää oli, että viidakkoseikkailussa sekä toiminnassa kokonaisuudessaan näkyi myös heidän näkemyksensä ja persoonalliset tapansa toimia. Innostamisen keinoin rakensimme luottamuksellisen ilmapiirin, jossa jokainen osallistuja koki osallistumisensa olevan tärkeä osa kokonaisuutta. (Kurki 2000: 77–78,82-83) Omalla innostavalla esimerkillämme

kasvatimme myös Haavikon opiskelijoiden motivaatiota osallistua toimintaan aktiivisesti.

Sosiaalipedagoginen lähestymistapa heijastui vuorovaikutustilanteissa Haavikon opiskelijoiden kanssa sekä suunnitellessamme tapaa toteuttaa toiminnallinen opinnäytetyö. Sosiaalipedagogisen työn yhtenä lähtökohtana on tarjota ihmisille mahdollisuuksia osallistua yhteisölliseen toimintaan, saavuttaa onnistumisen kokemuksia ja kokea itsensä tarpeelliseksi mielekkään toiminnan kautta (Hämäläinen 1999: 72). Halusimme korostaa opinnäytetyössämme osallistavaa yhteistoimintaa sekä sen merkityksellisyyttä kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten kanssa. Opinnäytetyömme toiminta tähtäsi koko ajan asettamiimme tavoitteisiin. Etenimme suunnitelmiamme mukaisesti yhteistyössä Maunulatiimin jäsenten sekä Haavikon opiskelijoiden kanssa.

6.1 Onnistuminen yhteistyöverkoston luomisessa

Onnistuimme löytämään täydellisesti opinnäytetyömme tavoitteita vastaavan foorumin Maunulatiimista. Pysyvän foorumin muotoutumista edesautoimme omalta osaltamme toimimalla yhteistyössä sekä Maunulatiimin että Haavikon kanssa. Muodostimme linkin näiden toimijoiden välille ja osoitimme tuloksellisella toiminnallamme tapahtumassa yhteistyön olevan hedelmällistä, ja siihen olevan mahdollisuus myös tulevaisuudessa.

Yhteisöllisen päivän järjestäminen on vakiintunut tiimin toimintamuoto, ja osallistumisellamme vahvistimme verkoston toimintaa entisestään. Merkittävin työmme tulos oli, että saimme Haavikon opetusyksikön näkyväksi toimijaksi mukaan yhteisölliseen tapahtumaan. Yhteistyö Maunulatiimin kanssa vaati meiltä oma-aloitteisuutta, tehokkuutta sekä luovuutta. Otimme vastuun työstämme ja suoriuduimme tehtävistä tiimin jäseniä tyydyttävällä tavalla. Yhteistyökumppanina Maunulatiimi oli erinomainen. Saimme varsin vapaasti määritellä oman roolimme ja vastuualueemme tapahtuman organisoimisessa. Toisaalta se oli meille myös suuri haaste, sillä Maunulatiimi ei puuttunut millään tavalla suunnitelmiamme toimintapisteemme toteutuksesta. Vastuu oli kuitenkin mieluisen, sillä saimme suunnitella juuri omannäköisemme toimintamuodon.

Laajan verkoston hyötynä oli, että saimme hyödyntää muiden tiimin toimijoiden resursseja sekä aikaisempaa kokemusta mainonnan sekä tiedottamisen toteutuksessa ja suunnittelussa. Tapahtuman mainonta eri medioissa osoittautui luultua haasteellisemmaksi; laatimamme mainos julkaistiin ainoastaan Maunulan omilla nettisivuilla. Kum-

pikaan niistä lehdistä, joihin otimme yhteyttä, ei julkaissut mainosta. Tiesimme kuitenkin aiemmin Maunulassa järjestettyjen vastaavien tapahtumien perusteella osallistumisen olevan suuri ilman laajaa ennakkomainontaakin.

Maunulatiimin jäsenet tutustuivat päivän aikana toimintapisteeseemme, ja saimme jokaiselta kanssatoimijalta hyvää palautetta. Monikulttuurisuuspäivän jälkeen tiimin jäsenet ilmaisivat toiveensa yhteistyöstä Stadian ja Haavikon opiskelijoiden kanssa vastaisuudessaakin.

6.2 Viidakkoseikkailun onnistuminen

Viidakkoseikkailu kokonaisuudessaan tarjosi Haavikon opiskelijoille keskeisen roolin tapahtuman toimivuuden kannalta. Onnistuimme tapahtuman tiedottamisessa opiskelijoille ja heidän perheilleen, sillä mukaan tapahtumaan osallistui kymmenen vapaaehtoista opiskelijaa. Opiskelijat saattoivat osallistua seikkailuradan suunnitteluun ja toteutukseen monin eri tavoin.

Lavasteiden ja muun rekvisiitan askarteleminen oli olennainen osa viidakkoseikkailua. Kuvallisten menetelmien ja taiteen kautta jokaisen Haavikon opiskelijan oli mahdollista vaikuttaa omalla panoksellaan yhteiseen lopputulokseen. Opiskelijat tiesivät, että heidän maalaamansa kankaat ja kartongit asetetaan esille kaikkien maunulalaisten nähtäville Monikulttuurisuuspäivänä Leikkipuisto Maunulassa. Toiminnalle asetettiin yhteinen päämäärä, jonka toteutumiseen jokainen sai vaikuttaa itselleen mielekkäällä tavalla. (Hiltunen, Jokela 2001: 43.)

Haavikossa pidettyihin askarteluhetkiin pääsivät osallistumaan myös ne opiskelijat, jotka eivät osallistuneet itse tapahtumaan. Ennakkovalmistelupäiville olimme valinneet riittävästi materiaaleja ja toiminta osoittautui tarpeeksi mielekkääksi opiskelijoille. Olisimme voineet suunnitella päivien alustusta omalta osaltamme hieman paremmin, sillä toiminnan aloitukseen ja ryhmien jakamiseen meni hieman liikaa aikaa. Aluksi kasvomaalausryhmään osallistui yli puolet koko ryhmästä ja lavasteita maalaamaan osallistui vain muutama opiskelija. Kasvomaalauksessa jokainen tarvitsi kuitenkin henkilökohtaista ohjausta, jolloin osa joutui odottamaan vuoroaan jonkin aikaa ennen varsinaiseen työhön ryhtymistä.

Pidimme yllä hyvää ilmapiiriä kannustamalla sekä antamalla hyvää palautetta Haavikon opiskelijoiden osallistumisesta. Ennakkovalmistelupäivien aikana tutustuimme henkilökohtaisesti opiskelijoihin, jolloin yhteistyö oli kaikkien kannalta helpompaa. Järjestämämme toiminta perustui tasa-arvoisuuteen eikä tietojen ja taitojen taso määritellyt osallistujien roolia tai vaikuttanut heidän osallistumiseensa tai panokseensa ryhmässä millään lailla. Tarkoituksena oli myös tuoda yhteisöllisen päivän tunnelma sekä viidakokoseikkailun teema konkreettisesti Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskukseen, jotta osallistuminen olisi kaikille elämyksellistä. Meillä oli yhteensä kaksi tuntia varattu lavasteiden ja kasvomaalausten tekemiseen. Aika oli sopiva Haavikon opiskelijoiden keskittymiskyvyn kannalta. Sen sijaan aika ei riittänyt viidakkoteeman käsittelemiseen syvällisemmin. Olisi ollut hyvä järjestää Haavikossa tutustumiseen ja tunnelmointiin oma päivä sekä askarteluun ja käytännön toimintaan oma päivänsä.

KUVIO 8. Tekemisen iloa: Lavasteet syntyvät hymyssäsuin.

Haavikon opiskelijoille annetut tehtävät miellyttivät selkeästi opiskelijoita ja olivat riittävän haasteellisia. Tämä näkyi ahkerana työskentelynä sekä sitoutumisena omiin tehtäviin. Vaikka tapahtuma toteutettiin opiskelijoiden vapaa-ajalla, kaikkien työskentely-asette oli kohdallaan. Opiskelijat kokivat annetun vastuun niin vakavasti, että heitä sai useasti kehottaa pitämään hieman taukoa ja kiertelemään tapahtuman muissa pisteissä päivästä nauttien. Seikkailua toteutettaessa annoimme jokaiselle mahdollisuuden osallistua kykyjensä mukaan. Pidimme tärkeänä myös Haavikon opiskelijoiden valinnanvapautta suoritettavien tehtävien suhteen. Jokainen sai valita osittain ennalta suunnitelluis-

ta tehtävistä itselleen mieluisimman sekä omia intressejään tukevan toiminnan. Viidakkoseikkailussa halusimme korostaa erityisesti yksilöiden vapautta itse päättää haluavatko he osallistua vai eivät. Haavikon opiskelijoilla oli oikeus olla täysin osallistumatta, jolloin toimintamme kunnioitti jokaisen itsemääräämisoikeutta sekä yksilöllisyyttä eettisyyden ja inklusion näkökulmasta (Malm ym. 2004: 412). Osallistumista oli myös opiskelijan läsnäolo tilanteessa yhteistä toimintaa seuraten, mikäli hän ei halunnut tai pystynyt konkreettisesti osallistumaan siihen.

Takasimme jokaisessa yhteistyövaiheessa Haavikon opiskelijoille riittävää ohjeistusta ja apua, mutta halutessaan he saivat toteuttaa itseään oman näkemyksensä mukaan viidakkoseikkailun teeman rajoissa esimerkiksi lavasteiden koristelussa. Yhteistyötä tehdesämme olimme Haavikon opiskelijoiden kanssa tasa-arvoisessa asemassa toisiimme nähden. Eettisesti merkittävää oli pyrkiä yhteistoiminnallisuuteen kilpailemisen sijaan (Murto ym. 2001: 108).

Onnistuimme työssämme korostamaan Haavikon opiskelijoiden yhteisöllisyyden edistämistä omassa yhteisössään sekä välittömässä toimintaympäristössään, Maunulan alueella. Toiminnallamme mahdollistimme erilaisista taustoista tulevien yksilöiden tutustumisen puolueettomassa ympäristössä samalla laajentaen heidän omaa ymmärrystään sekä hyväksyntää erilaisuutta kohtaan. Oli miellyttävää huomata, että lapset olivat kasvomaalauspuolella selkeästi innoissaan myös Haavikon opiskelijan maalaamista kasvokuvista.

Monikulttuurisuuspäivän aikana Maunulan leikkipuistossa vieraili paljon ihmisiä ja viidakkoseikkailuun osallistui odotettua enemmän lapsia. Toimintamme saavuttikin juuri lapsiperheiden suosion. Seikkailun sijoittuminen lasten leikkivälineiden ympärille aiheutti sekaannusta lasten sekä vanhempien keskuudessa. Lapset vanhempineen tulivat leikkimään alueelle viidakkoseikkailun ollessa käynnissä. Tämän seurauksena osa lavasteista repeytyi sekä seikkailuun osallistuvien lasten ohjaaminen vaikeutui. Jatkossa vastaavia tapahtumia järjestettäessä on aiheellista rajata alue tarkemmin. Toimintapisteemme onnistumisen kannalta oli äärimmäisen tärkeää, että myös sää oli tapahtumalle suotuisa. Askartelemamme lavasteet sekä koko viidakkoseikkailun tunnelma olisivat sateen sattuessa latistuneet. Olimme päättäneet toteuttaa seikkailun ulkona joka tapauksessa, mutta onneksemme toukokuinen päivä oli yksi alkukesän aurinkoisimmista. Alue-

een asukkaiden sekä Haavikon opiskelijoiden osallistuminen tapahtumaan olisi todennäköisesti ollut saavutettua pienempi huonolla säällä.

Seikkailun saavuttaman suosion sekä runsaan osallistujamäärän vuoksi Haavikon opiskelijat saivat suunniteltua enemmän vastuuta oman roolimme opiskelijoiden ohjaajina jäädessä aiottua pienemmäksi. Oli mukava huomata, että opiskelijat tekivät yhteistyötä myös keskenään ilman meidän jatkuvaa ohjausta. Alustava roolien jako sekä suunnittelu tukivat ohjausta sekä selkiyttivät Haavikon opiskelijoiden omaa roolia suurten lapsiryhmien viedessä valtaosan huomiostamme. Iloksemme huomasimme Haavikon opiskelijoiden tilannesensitiivisyyden; he määrittivät nopeasti omat tehtävänsä sekä toimivat rohkeasti ja itsenäisesti tilanteen vaatimalla tavalla. Jokainen lunasti paikkansa viidakkoseikkailussa oma-aloitteisuudellaan sekä johdonmukaisella toiminnallaan. Opiskelijat saivat tapahtumassa toivomamme aikuisen roolin. Lapset keskittyivät ja kuuntelivat innokkaasti myös heidän ohjauksessaan. Ilman Haavikon opiskelijoiden osallistumista seikkailun toteutus olisi jäänyt vaillinaiseksi sekä värittömäksi. Heidän aktiivinen työkentelynsä takasi radan tauottoman kulun. Päivän aikana syntyi yhteishenki ja ilmapiiri oli myönteinen.

KUVIO 9. Yhtä köyttä vetäen: Haavikon opiskelijat valmistelemaan viidakkoseikkailua.

Yleisen arvion mukaan viidakkoseikkailu ja kasvomaalaus kokonaisuutena osoittautuivat yhdeksi päivän suosituimmista toimintapisteistä. Saimme myönteistä palautetta myös tapahtumaan osallistuneelta Haavikon opiskelijan perheeltä. He kokivat nuorensa osallistumisen hyödyllisenä sekä elämyksellisenä kokemuksena.

6.3 Mieli-pidekysely Haavikossa

Laadimme toteutuksen jälkeen yksinkertaisen mieli-pidekyselyn Haavikon opiskelijoille (LIITE 4). Halusimme tällä tavoin kartoittaa opiskelijoiden mieli-piteitä päivän kulusta. Saimme vastaukset kaikilta kymmeneltä viidakkoseikkailun toteutukseen 12.05 osallistuneelta Haavikon opiskelijalta. Lisäksi lähes kaikki taidetuokioihin 04–05.05 osallistuneet opiskelijat vastasivat kyselyymme. Mieli-pidekyselyn yhteydessä kysyimme myös opiskelijoilta luvan käyttää heistä otettuja valokuvia opinnäytetyössämme. Kaikki opiskelijat antoivat luvan kuvien käyttöön.

Toteutimme mieli-pidekyselyn 22.05 Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksessa. Kävimme kysymykset yhdessä läpi sekä avustimme opiskelijoita kirjoittamisessa. Keskustelimme muutenkin päivän herättämistä tuntemuksista. Pyrimme mukavaan yhdessäoloon, jossa jokainen sai rohkeasti kertoa omista ajatuksistaan. Miellyttävän ja rennon ilmapiirin luomiseksi olimme varanneet mukaan hieman naposteltavaa. Keskusteluun osallistuivat miltei kaikki päivän toteutuksessa mukana olleet.

Vastauksista oli yleisesti havaittavissa, että opiskelijoille jäi tapahtumasta hyvä tunnelma. Mieluisimmiksi tehtäviksi nousivat kasvomaalausten teko sekä pallojen keräys eri toimintapisteillä. Erityisesti opiskelijoita miellytti ohjaustehtävissä toimiminen sekä vastuu omista henkilökohtaisista tehtävistä.

”Oli mukavaa kun ihmiset tulivat kysymään neuvoa ja juttelivat muutenkin”

” Parasta oli kun sai auttaa! ”

Päivä toi mukavaa vaihtelua perinteiseen opiskelupäivään. Keskustelumme perusteella opiskelijat kokivat saaneensa riittävästi ohjausta, mikä oli mielestämme erityisen mukava kuulla, sillä aika-ajoin suuret lapsiryhmät veivät kaiken huomiomme.

”Oli kiva työpäivä, sai liikuntaa ja vaihtelua”

Negatiivista palautetta emme saaneet lainkaan. Muutamia kehittämisideoita opiskelijat osasivat nimetä niitä kysyttäessä. Ensi vuonna järjestettävään tapahtumaan toivottiin enemmän liikunnallisia tehtäviä, kuten pituushyppyä sekä pallon heittelyä. Kaikki osallistujat olisivat valmiita osallistumaan vastaavanlaiseen tapahtumaan ensi vuonna uudestaan.

”Tulen ensi vuonna uudestaan. Pidin erityisesti keilojen nostelusta, myös palapelin koonti oli kivaa. Päivä oli onnistunut”

7 POHDINTA

Koimme opinnäytetyömme aiheen itsellemme mielekkääksi sekä merkitykselliseksi myös yhteisöjen asenneilmapiirin kehittymisen kannalta. Toivomme kokemuksen yhteisölliseen päivään sekä ennakoivalmisteluihin osallistumisesta olleen myös Haavikon opiskelijoiden näkökulmasta miellyttävä sekä avartava. Itseisarvona yhteistyössä Haavikon opiskelijoiden kanssa ei ollut vain saada lavasteet valmiiksi ja suorittaa annetut tehtävät, vaan saavuttaa tekemisen kautta onnistumisen tunteita, kokemus yhteisöllisyydestä sekä tasa-arvoisesta yhteiskunnan jäsenyydestä myös kodin ja koulun ulkopuolella.

Oman ammatillisen työotteen sekä eettisyyden pohdinta kulkivat mukana koko toimintamme suunnittelussa ja toteutuksessa. Sosionomi-opiskelijoina ja tulevana sosiaalialan ammattilaisina jouduimme pohtimaan omaa ammattieettisyyttämme kaikessa toiminnassamme. Koimme oman ammatillisuutemme kehittyvän sekä näkyvän tekemissämme valinnoissa ja toiminnan suunnittelussa opinnäytetyöprosessimme edetessä. Merkittävimpänä eettisenä lähtökohtana työllemme oli, että halusimme kaiken toiminnan olevan mielekästä sekä tasa-arvoista.

Pohtiessamme Maunulatiimin toimivuutta yhteistyökumppanina tulevaisuudessa, koimme kehityskelpoisena ajatuksena tiimissä toimivien tahojen monipuolistamisen entisestään. Jatkossa yhteistyöhön voisi ottaa mukaan myös alueella sijaitsevan Metsäpuron asuntolan vapaaehtoiset kehitysvammaiset asukkaat. Näin luotaisiin aiempaa vankempi pohja inklusiivisemmän asenneympäristön kehittymiselle.

Prosessimme edetessä huomasimme selkeästi myös inklusiivisen toiminnan kehittämisen sekä luomisen haasteellisuuden. Alueen yhteisöllisyyden kehittämisen kannalta ul-

kopuolisten toimijoiden rooli on merkittävä ainakin kehittämistoiminnan alkuvaiheessa. Ilman Yhdessä -hanketta sekä sen mahdollistamia resursseja Haavikon opetusyksikön näkyvyys alueella jäisi mahdollisesti nykyistä pienemmäksi. Tekemämme työ sekä yhteistyöverkoston muodostuminen toimivat huomattavana apuna pyrittäessä kehittämään asenneympäristöä jatkossa. Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen osallistuminen Maunulatiimin järjestämään tapahtumaan Leikkipuisto Maunulassa on ainakin ensi vuoden osalta turvattu, sillä hankkeessa toimivat Stadian sosionomiopiskelijat ovat mukana yhdessä Haavikon opiskelijoiden kanssa myös ensi keväänä. Tavoitteeseemme päästäisiin täydellisesti, mikäli Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus toimisi tulevaisuudessa tapahtumissa itsenäisesti yhdessä Maunulatiimin kanssa ilman ulkopuolisia tahoja.

Työllemme kuvaavan nimen saimme Haavikon opiskelijan todetessa viidakkoseikkailun tiimellyksessä: ”Tää on just mun juttu”. Viidakkoseikkailu sekä yhteistyö Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskuksen opiskelijoiden kanssa oli myös meidän juttumme.

LÄHTEET

- Helsingin kaupungin tilastoja. Helsingin kaupunki. Verkkodokumentti. <www.hel2.fi/tietokeskus/helsinki_alueittain_2005>. Luettu 15.03.2006.
- Haavikon opetus- ja aikuiskasvatuskeskus. 2005. Esite.
- Hiltunen, M.- Jokela, T. 2001: Täälläkö taidetta?- Johdatus yhteisölliseen taidekasvatukseen. Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan julkaisuja D: VSL opintokeskus.
- Hämäläinen, J. 1999: Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopio: Kuopion yliopiston painatuskeskus.
- Hämäläinen, J. – Niemelä, P. 1993: Sosiaalialan etiikka. Helsinki: WSOY.
- Kaski, M.- Manninen, A.- Mölsä, P.- Pihko, H. 2001: Kehitysvammaisuus. Porvoo: WSOY
- Kurki, L. 2000: Sosiokulttuurinen Innostaminen. Tampere: Vastapaino.
- Ladonlahti, T.- Naukkarinen, A.- Vehmas, S. 1998: Poikkeava vai erityinen – Erityispedagogiikan monet ulottuvuudet. Juva: WSOY.
- Malm, M.- Matero, M.- Repo, M.- Talvela E-L. 2004: Esteistä mahdollisuuksiin- Vammaistytön perusteet. Porvoo: WSOY.
- Matikka, L. 2002: AAMR:n kehitysvammaisuuden määritelmä. Kehitysvammaliitto ry. Verkkodokumentti. <http://www.kehitysvammaliitto.fi/files/kvl/pdf-tiedostot/AAMR_>. Luettu 19.10.2006.
- Murto, P. 1999: Yhteinen koulu kaikille – Onko inklusio tarua vai totta?. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino
- Murto, P.- Naukkarinen, A.- Saloviita, T. 2001: Inklusion haaste koululle – oikeus yhdessä oppimiseen. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
- Mönkkönen, K.- Nurro, M.- Väisänen, R. 2000: Sosiaalipedagogiikan käytännön sovelluksia. Toinen muuttumaton painos. Kuopio: Kuopion yliopiston painatuskeskus.
- Tapaninen, A. 2002: Ympäristö ja hyvinvointi. Helsinki. WSOY.
- The Salamanca Statement and framework for action on Special Needs Education 1994. Unesco. Verkkodokumentti. <www.unesco.org/education/pdf/SALAMA_E.PDF>. Luettu 11.10.2006.

- Siitonen, J. 1999. Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua. Väitöskirja. Oulun opettajankoulutuslaitos. Verkkodokumentti.
<<http://www.edu.oulu.fi/opinnayt/pp/tohtorit/SIITONEN.htm>>. Luettu 20.3.2006.
- Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet. 2005. Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia Ry. Ammattieettinen lautakunta. Helsinki
- Vilkkä, H., Airaksinen, T. 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Yhdessä- hanke. Hankesuunnitelma 26.1. 2006.
- Yhdessä-nuorten inkluusivinen toiminta Maunulan alueella. Väliraportti 28.5.2005.

MONIKULTTUURISUUSPÄIVÄ

12.05 klo 15- 19

Leikkipuisto Maunulassa

(Metsäpurontie 14-16)

Luvassa mm.

makkaranpaistoa, muurinpohjalettuja

makuja maailmalta

buffet

tanssi- ja musiikkiesityksiä

seikkailurata ja kasvomaalausta perheen pienimmille

liikunnallista toimintaa koko perheelle

erilaiset kulttuurit esittäytyvät (haastatteluja, taidetta ja hennausta...)

kirpputori

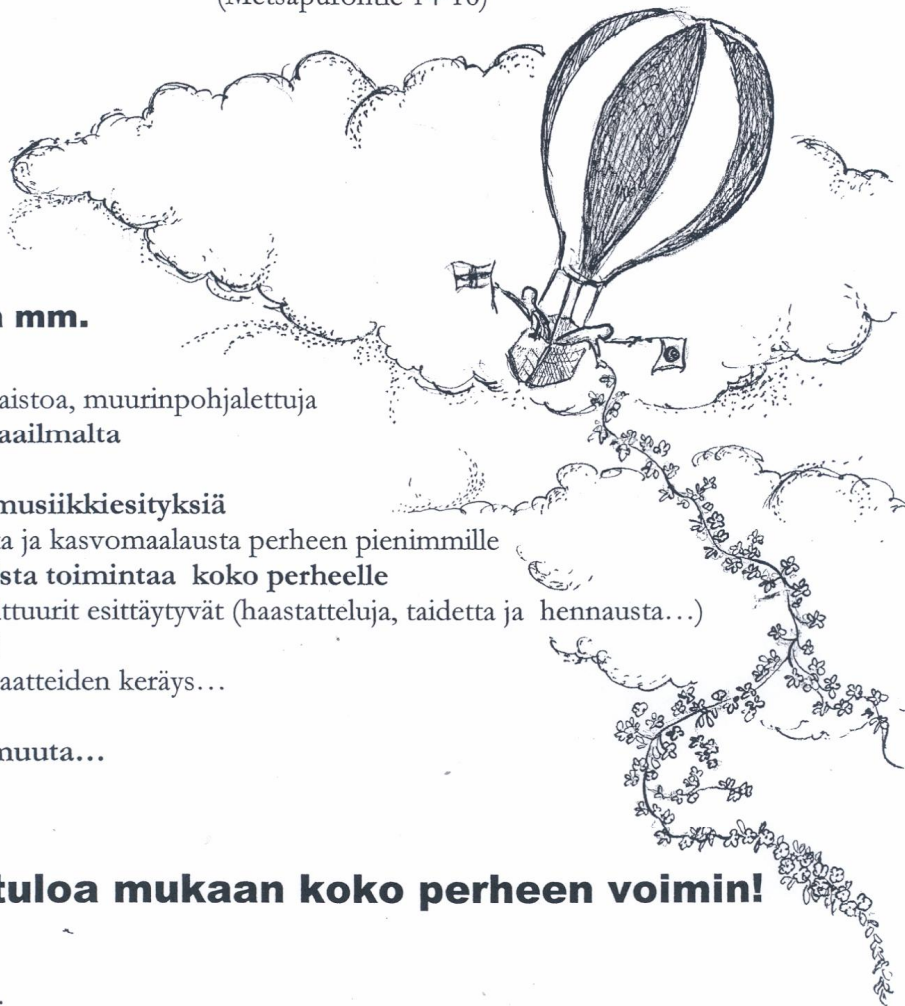
vanhojen vaatteiden keräys...

ja paljon muuta...

Tervetuloa mukaan koko perheen voimin!

Järjestäjinä:

Maunulatiimi sekä AMK Stadian opiskelijat

MONIKULTTUURISUUSPÄIVÄ 12.5.2006 klo: 15–19

Olemme kolme sosionomiopiskelijaa Helsingin ammattikorkeakoulu Stadiasta. Olemme mukana toteuttamassa Monikulttuurisuuspäivää yhdessä Maunulatiimin kanssa, osana opinnäytetyötämme. Tavoitteenamme on lisätä Haavikon näkyvyyttä sekä mahdollistaa Haavikon opiskelijoiden tasavertainen osallistuminen aikuisena toimijana monikulttuurisessa päivässä.

Monikulttuurisessa päivässä jokainen Maunulatiimin jäsen suunnittelee sekä järjestää tapahtumaan ohjelmaa. Luvassa on mm. makkaranpaistoa, kirpputori, musiikkia, esityksiä, tietoa eri kulttuureista ja paljon muuta. Tehtävänämmä on järjestää kasvomaalausta sekä viidakkoseikkailu pienille lapsille.

Yksi meistä suorittaa työharjoitteluaan Haavikossa, ja nyt haluaisimmekin Haavikon opiskelijoita mukaan suunnittelemaan, järjestämään ja toteuttamaan toimintaa yhdessä meidän kanssamme. Yhteistoiminta sisältää mm. viidakkoseikkailun lavasteiden rakentamista ja koristelemista Haavikossa Monikulttuurisuuspäivää edeltävällä viikolla.

Toivoisimme Haavikon opiskelijoita osallistumaan Monikulttuurisuuspäivään perjantaina 12.5. Tarjoamme erilaisia tehtäviä ja toimintaa jokaisen yksilöllisten toiveiden ja taitojen mukaan (esim. kasvomaalausta, lasten ohjausta yhdessä meidän kanssamme seikkailuradalla, mitalin luovuttaminen osallistuville lapsille ym.)

Tapahtuma alkaa klo 15 ja päättyy klo 19. Tietääksemme, kuinka moni haavikkolainen on innostunut toimimaan kanssamme ja pystyisi kuljetusten puolesta osallistumaan Monikulttuurisuuspäivään 12.5., pyydämme osallistujia palauttamaan lapun Haavikkoon omalle ohjaajalleen 2.5. mennessä. Ilmoittautuneiden kanssa sovitaan aikatauluista myöhemmin!

Tervetuloa mukaan järjestämään tapahtumaa tai vain viettämään keväistä päivää Maunulassa koko perheen voimin!!

Iloista kevättä,

Heini Mattila, Pilvi Peltola ja Heidi Multamäki

Monikulttuurisuuspäivään
osallistuvan opiskelijan nimi: _____

Seikkailu viidakossa

Alustus: Tässä näette suuren ja suunnattoman vihreän viidakon, jossa aina sattuu kaikenlaista jännittävää ja välillä vähän pelottavaakin. Olette nyt aloittamassa jännittävää viidakkoseikkailua yhdessä meidän kanssa. Matkan varrella joudumme mitä ihmeellisimpiin seikkailuihin ja ratkomme pieniä tehtäviä. Viidakko on pullollaan värikkäitä kukkia ja puita. Lisäksi puiden ja kivien lomasta pilkottaa erilaisia eläimiä. Eiköhän lähdetä rohkeasti matkaan!

1.piste: Seikkailumme ensimmäinen tehtävä on tässä. Tuolla kivien takana on pieni norsunpoikanen jäänyt ansaan, eikä se pääse pois. Nyt meidän pitäisi yhdessä heitellä näillä kookospähkinöillä kivikasa rikki ja pelastaa elefantti.

2.piste: Seikkailu jatkokoon! Nyt edessä on syvä ja leveä joki, jonka yli pääsee ainoastaan hyppimällä kiviä pitkin. Vedessä vaanii krokotiili, joten pitää olla varovainen. Katsokaas tuolla kivellä köllöttää kilpikonna! Nyt joen ylityksen jälkeen tehtävänämme on ratkaista viidakkoon liittyviä arvoituksia ja koota palapeli, jotta pääsemme jatkamaan matkaa.

3.piste: Voi ei! Edessämme kasvaa niin tiheä bambumetsä, ettei siitä pääse läpi! Tehtävänämme on kaataa bambut näillä appelsiineilla. Katsokaas kuka täällä bambujen takana asustaa! Päästäksemme jatkamaan seikkailua, meidän pitää ilahduttaa surullista käärmettä soittamalla sille oikein iloista musiikkia.

4.piste: Seikkailumme loppu alkaa hämöttää, mutta edessä on vielä viimeinen tehtävä. Oho! Viidakossa asustavat hämähäkit ovat kutoneet seittinsä kulkureitillemme! Hämähäkinseitit ovat niin tahmeita, ettei niitä pitkin voi kiivetä. Niiden ali täytyy ryömiä tai niiden yli voi yrittää hypätä. Nyt saatte vielä viimeiseksi tehtäväksenne maalata tähän kallioseinämään kädenjälkenne merkiksi käynnistäne viidakossa. Ja lopuksi saatte vielä mitalin muistoksi siitä, että olette suorittaneet jännittävän seikkailuradan!

MIELIPIIDEKYSELY 22.05.2006

1. JOS OSALLI STUIT STADIAN OPI SKELI JOIDEN JÄRJESTÄMÄÄN MAALAUS- JA ASKARTELUHETKEEN 4.5-5.5. MITÄ MIELTÄ OLIT AAMUPÄIVÄN SISÄLLÖSTÄ?

J K L

2. MIKÄ SINUSTA OLI KAIKKEIN MUKAVINTA? (Rastita mieluisin vaihtoehto)

_ KASVOMAALAUS

_ VESIVÄRI - JA MAALAUSTYÖT

_ ASKARTELU (mitalien teko yms.)

3. JOS OSALLI STUIT MONI KULTTUURI SUUSPÄIVÄN TOTEUTTAMI SEEN JA JÄRJESTÄMI SEEN 12.5 OLIVATKO SINULLE ANNETUT TEHTÄVÄT MIELUISIA?

J K L

4. MITÄ MIELTÄ OLIT SEIKKAILURADASTA?

J K L

5. OLI KO MONI KULTTUURI SUUSPÄIVÄ MIELESTÄSI ONNISTUNUT? TULI SITKO VASTAAVANLAI SEEN TAPAHTUMAAN ENSI VUONNA UUDESTAAN? ONKO JOTAIN MUUTA MITÄ HALUAI SIT SANOA?

---

6. SAAKO KUVASI JULKAISTA OPI NNÄYTETYÖSSÄMME?

_ KYLLÄ

_ EI

KIITOS OSALLISTUMISESTASI JA HAUSKAA KESÄÄ!
HEINI, HEIDI JA PILVI

